

SFÂNTUL DUH ȘI MISIUNEA BISERICII

La începutul anilor '80 s-a alcătuit un document misionar ortodox intitulat „Go Forth in Peace” în care se arată că: „Vestirea împărăției lui Dumnezeu stă în centrul vocației misiunii Bisericii în lume.”

Misiunea ține de însăși natura Bisericii, în orice condiții ar trăi ea: iar fără misiune nu poate exista Biserică, fiindcă Biserica duce mai departe lucrarea de mântuire a lumii descoperită și împlinită de Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.

Numai prin revărsarea Duhului Sfânt la Cincizecime a devenit posibilă misiunea Bisericii, iar Apostolii au fost înzestrați cu puterea Duhului ca să vestească Evanghelia lui Hristos, Cel care a murit și a înviat pentru mântuirea noastră.

Venirea Duhului în Biserică nu este un eveniment istoric izolat din trecut, ci un dar permanent care dă viață Bisericii, asigurându-i existența în istoria omenirii, făcând posibilă mărturia ei despre Împărăția lui Dumnezeu în faza incipientă.

Duhul Sfânt este puterea dumnezeiască prin care Biserica este capabilă să asculte porunca Domnului înviat: *Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura* (Marcu 16, 15; cf. Luca 24, 47 și Faptele Apostolilor 1, 8).

Această revărsare permanentă de la Cincizecime, a Duhului asupra Bisericii, este o realitate în cultul Bisericii, în rugăciunea ei publică, în slujirea Euharistiei, dar ea depășește limitele cultului eclesial și constituie dinamismul lăuntric ce dă substanță tuturor expresiilor și lucrărilor din viața Bisericii” (*Go Forth in Peace. Orthodox Perspecti-*

ves on Mission, Compiled and edited by Ion Bria, World Council of Churches, Geneva, 1982, pp. 23–25).

Duhul Sfânt și Mântuitorul au așadar o lucrare comună, iar roadele ei se văd în Biserică, Trupul lui Hristos și lăcașul Sfântului Duh. Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu a îmbrăcat natura umană căzută, firea cea omenească, îndumnezeind-o și suind-o la cer.

Duhul Sfânt prelungește prin Biserică, prin Sfintele Taine, întruparea lui Hristos Domnul, îndumnezeind fiecare mădular al Trupului, după chipul lui Hristos. „Noi nu putem primi pe Sfântul Duh fără a fi membri ai Trupului lui Hristos și nu putem numi pe Hristos Domn, adică a avea conștiința divinității Sale, decât în Duhul Sfânt. Opera lui Hristos este într-adevăr inseparabilă de cea a Duhului. Sensul Bisericii ca Trup al lui Hristos este să constituie locul unei Cincizecimi perpetue. În Hristos și prin El, Duhul Sfânt deschide fiecărui credincios către Tatăl o cale unică de îndumnezeire” (drd. Ioan Șurubaru, *Relația dintre Hristos și Duhul Sfânt în viața Bisericii*, în rev. „Studii teologice”, nr. 9–10, 1968, p. 737).

„Studii teologice”, nr. 9–10, 1968, p. 737).

Cincizecimea marchează de fapt actul chenoitic al celei de a treia Persoane a Sfintei Treimi. După chenoza și preamărirea Fiului, la Cincizecime începe chenoza Duhului, coborârea în sufletul oamenilor care, recapituțați în jertfa mântuitoare a lui Hristos, au primit posibilitatea îndumnezeirii pe care trebuie să și-o însușească prin efort personal. Iar Duhul Sfânt vine tocmai pentru a ne ajuta să refacem drumul spre Dumnezeu-Tatăl, pentru a ne așeza în fața Lui, ca niște fii iubitori.

Conform lui Andrei Scrima, „misiu-

nea Bisericii este determinată de două evenimente instauratoare: întruparea și Cincizecimea.

Dacă la începutul evangheliei lui Luca era întruparea, la începutul Faptelor Apostolilor este Cincizecimea. Ambele trimit la misiunea Sfântului Duh pe pământ și la relația dintre Fiul și Sfântul Duh în opera mântuirii" (André Scrima, *Duhul Sfânt și unitatea Bisericii. Jurnal de Conciliu*, Editura Anastasia, București, 2004, p. 195).

„Sensul eshatologic al misiunii creștine rezidă din aceea că nimeni nu poate fi părtaș al Împărăției lui Dumnezeu, dacă nu va fi fost mai întâi îmbrăcat în Duhul” (pr. Alexander Schmemmann, *Biserică, lume, misiune*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2006, p. 302). Lucrarea lui Hristos se îndreaptă spre firea umană pe care o recapitulează în ipostasul Său.

Lucrarea Duhului Sfânt, dimpotrivă, se îndreaptă spre persoane, adresându-se fiecăreia dintre ele. Se pot distinge două comunicări ale Duhului: una s-a făcut prin suflarea lui Hristos, Care se arată apostolilor în seara Învierii (Ioan 20, 19–23), cealaltă în venirea personală a Sfântului Duh în ziua Cincizecimii (Faptele Apostolilor 2, 1–5).

Astfel, „misiunea semnifică de propovăduire și de manifestare a Împărăției universale a lui Iisus, este o realitate inaugurată prin evenimentul pascal, dar în același timp, un dar al Duhului Sfânt, pentru că, efectiv, misiunea Bisericii în lume se inaugurează cu evenimentul Pogorării Duhului Sfânt peste apostoli la cincizeci de zile după înviere. De aceea, Cincizecimea, Sfântul Duh și misiunea Bisericii sunt indisolubil articulate între ele” (Alexander Schmemmann, *Euharistia. Taina Împărăției*, Editura Bonifaciu, București, 2003, p. 273). „În ziua Rusaliilor, spunea Părintele Al. Schmemmann, când plinătatea Bisericii s-a realizat odată pentru toți, timpul Bisericii a trecut spre ultimul și crucialul segment al istoriei mântuirii. Biserica e cea care, ca misiune, stabilește reala semnificație a acestui timp, iar istoriei, adevăratul sens” (Ibidem).

În același timp însă Euharistia, inima și centrul vieții liturgice „este în strânsă legătură cu manifestarea prezenței Împărăției lui Dumnezeu, care este planul lui Dumnezeu Tatăl dinaintea creației, început de Fiul și desăvârșit de Sfântul Duh și care va culmina în eschaton” (*The Orthodox Churches in a Pluralistic World*, Ed by Emmanuel Clapsis, WCC Publications, Geneva, 2004, p. 193).

De aceea misiunea Bisericii ține de eshatologie, iar vocea profetică a acesteia trebuie să mărturisească lumii despre a doua venire a lui Hristos pe norii mării: „Acest Iisus, Care S-a înălțat de la voi la cer, așa va și veni, cum L-ați văzut voi mergând la cer” (Faptele Apostolilor 1, 11). „De la Cincizecime, Biserica este dependentă de Duhul Sfânt, Care o leagă de veacul eshatologic. Prin Duhul Sfânt, Biserica trăiește atât în planul

istoriei, cât și al eshatologiei (pr. prof. dr. Ion Bria, *Dicționar de Teologie ortodoxă*, Editura IBMBOR, București, 1981, p. 136).

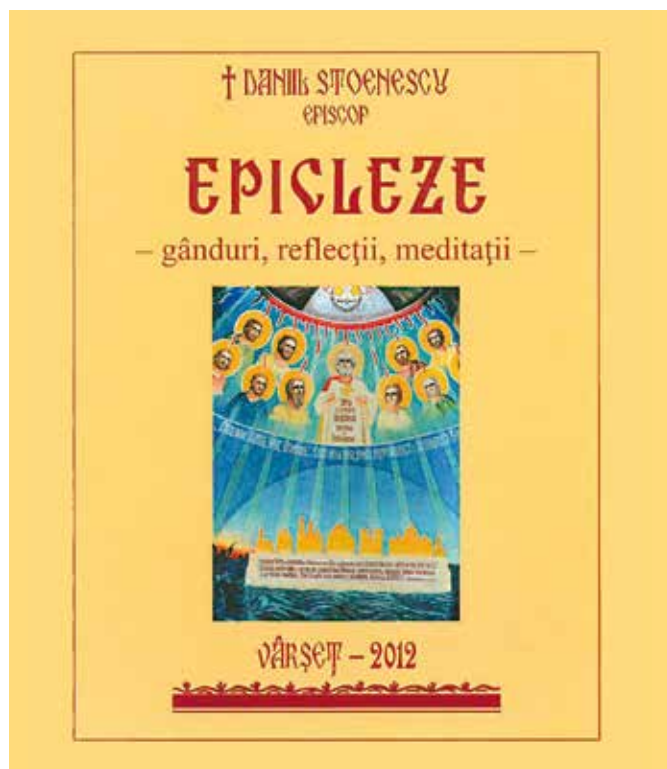
Transfigurarea finală a lumii poate fi grăbită de adeziunea liberă a omului și ajutată de lucrarea Sfântului Duh. Omul este așadar chemat să conlucreze cu Duhul Sfânt, spre a instaura o adevărată „eră a Duhului” (cf. Natalia Manoiilescu Dinu, *Iisus Hristos Mântuitorul în lumina Sfintelor Evanghelii*, vol. 2, Editura Bizantină, București, 2001, p. 481), echivalentă cu Împărăția. La Parusie, tot Duhul de viață dătător va fi și făuritorul învierii noastre, așa după cum a afirmat și Sfântul Apostol Pavel: „Cel ce L-a înviat pe Iisus Hristos din morți va face vii și trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său Care locuiește în voi” (Romani 8, 11).

Urmările Cincizecimii se extind deci în veșnicie, misiunea Duhului fiind aceea de a pregăti a doua venire a lui Hristos, pe care lucrarea Sa în suflute și în lume o poate grăbi. Apocalipsa se încheie cu îndemnul rostit de Sfântul Duh și de Mireasă - Biserica - lui Hristos Domnul: „Și Duhul și Mireasa zic: Vino! Și cel ce aude să zică: Vino!” (Apocalipsa 22, 17).

EPICLEZE – GÂNDURI, REFLECȚII, MEDITAȚII

Pr. prof. univ. dr. SORIN COSMA

Volumul purtând semnătura Preasfințitului Daniil Stoenescu, Episcop-locuitor al Daciei Felix, intitulat *Epicleze – Sau prefacerea gândului în cuvânt, întruparea cuvântului în faptă, transfigurarea chipului întru asemănare, a lacrimii în rugăciune, a bisericii în templu, a pământului în cer nou, a pâinii și a vinului în Trupul și Sângele Domnului Iisus Hristos, prin chemarea, pogorârea și lucrarea Aceluiași Duh Sfânt* (Editura Învierea, Vârșeț, 2012, 316 pagini), tipărit în condiții grafice excepționale, dezvoltă tema propusă privind aspectele epicleziale exprimate într-o desfășurare biblică (p. 7-73), dogmatică (p. 73-101), patristică (p. 101-109), filocalică (p. 109-165). Apoi, prin gânduri (p. 165-287), prin pastorale (p. 287-311) și sub formă literară (p. 311-316). În realitate, această enumerare are oarecum un caracter formal, spre a indica cu precădere o orientare didactică; în fond desfășurarea temei depășește un anume schematism rigid, și se prezintă ca o expunere spontană, fără un plan bine determinat, dar într-o realizare simfonică, unitară și variată, îmbinând armonic, creator și duhovnicesc, „cuvântul viu și lucrător” (Evrei 4, 12) al Bibliei într-o interpretare patristic-filocalică, străbătută de duhul plin de înțelepciune sfântă al Părintelui Arsenie de la Prislop.

Iată, din multiplele și variatele forme de prezentare, un exemplu grăitor în acest sens:

Actualizând, bunăoară, minunea învierii lui Lazăr din morți, Preasfinția Sa face din aceasta un motiv al trezirii noastre spirituale, spunând: „Lazăr, prietenul nostru, a adormit, Mă duc să-l trezesc” (Ioan 11, 11). În minunea

învierii lui Lazăr din Betania se ascunde orice trezire sau înviere spirituală. Astfel, cetatea Ninivei este trezită la pocăință prin propovăduirea proorocului Iona; Samaria este trezită la Hristos, primind cuvântul lui Dumnezeu, prin sfântul arhidiacon Filip (Fapte 8, 14), iar Macedonia este înviată sau trezită de sfântul apostol Pavel (Fapte 16, 9). Hristos vine la mormântul lui Lazăr pentru a-l învia din morți, prin cuvintele: „Lazăre, vino afară!” (Ioan 11, 43); afântul apostol Pavel vine propovăduind în Atena (Fapte 17, 22), iar Părintele nostru Arsenie de la Prislop vine, propovăduind, slujind și mărturisind la „mormântul” neamului nostru românesc, pentru a-l trezi pe Hristos (p. 59).

Și încă un exemplu convingător:

Referindu-se la „vremurile de înviore” de care vorbește Sfântul Apostol Petru, inspirat de Duhul Sfânt în predica de după vindecarea slăbănogului de la Poarta cea Frumoasă a templului (Fapte 3, 19-20), Preasfinția Sa arată că există „vremuri de ușurare, de răcorire și de început bun” pentru omenire în general, dar și pentru fiecare om, în special, atât în istoria biblică, cât și în istoria Bisericii creștine. Astfel de „vremuri de înviore” au fost și în activitatea sfântului apostol Pavel, împreună cu ucenicii și însoțitorii săi în Efes, Tesalonic, Corint și Malta... Vreme de înviore duhovnicească sau spirituală și de revărsare puternică de har va fi fost timpul păstoririi, slujirii și propovăduirii sfântului Ioan Gură de Aur în Constantinopol, a sfântului Simeon Noul Teolog tot în capitala Bizanțului, a sfântului Grigorie Palama în Tesalonic, a sfântului Serafim de Sarov în pădurile Rusiei, a cuviosului Paisie la Neamț, a sfântului Calinic la Cernica și a Preacuviosului Părinte Arsenie Boca la mănăstirile Sâmbăta și Prislop” (p. 61).

Pe de altă parte, duhul filocalic este prezent prin exprimarea aforistică, asemenea apoftegmele părinților din Pateric, actualizate. Iată câteva:

„Conștiința atotprezenței divine, conștiința contemporaneității noastre cu Hristos și conștiința celui dintâi dintre păcătoși alcătuiesc și zugrăvesc împreună bolta spirituală bizantină a Pantocratorului din templul sufletului nostru, de care atârnă toate candelabrele cu lumini aprinse din minte și inimă” (p. 113).

„După cum fixezi pentru totdeauna pe peretele din spre răsărit o icoană, tot așa ar trebui pironită prin cuiul de aur al gândului și icoana Rugăciunii lui Iisus în minte” (p. 113).

„Ostenindu-te și nevoindu-te cu dragoste și atenție în pomenirea numelui lui Iisus să-ți țeși la «războiul» duhovnicesc cel nevăzut, prin suveica gândului minții, firul de aur al rugăciunii neîncetate” (p. 113).

„În viața creștină trebuie să rabzi orice, oricât și oriunde, până la ultima picătură cu sudoare de sânge din

Ghetsimani. Abia atunci îngerul Domnului se va pogori și te va întări să accepți crucea Golgotei" (p. 114). „Credința este jarul, iar rugăciunea este flacăra; credința este stânca, iar rugăciunea este apa care izvorăște din stâncă... Credința este rădăcina, iar rugăciunea este floarea, rodul sau spicul...” (p. 116). „De sub zidurile Ierihonului prăbușite peste noi, de sub casa zidită pe nisip și doborâtă de puhoaietele vieții,... strigăm către Tine: Doamne, miluiește-ne” (p. 116).

„Prin mărturisirea sinceră a păcatelor și prin descoperirea gândurilor minții în fața lui Dumnezeu și a duhovnicului, ți se scot din adâncul mării subconștientului sufletești «resturi de corăbii scufundate» în trecute furtuni și naufragii ale vieții. Astfel ți se liniștește și limpezește sufletul” (p. 122).

Pe lângă acestea, deosebit de înălțătoare și pline de sens duhovnicesc sunt Stihurile la acatistul Sfinților Mucenici Montanus – preotul și soția sa, Maxima (+ 26 martie 304), apărute pentru prima dată și redată într-un elan al bucuriei pământului românesc: „Bucură-te, Bună-vestire de sfinți mucenici, / Bucură-te, laudă a Moesiei, / Bucură-te, nădejde a Panoniei, / Bucură-te, slavă a Daciei Felix, / Bucură-te, cunună a Singidavei, / Bucură-te, lacrimă a Savei, / Bucură-te, plâns tăcut al Dunării, / Bucură-te, temelie a Moraviei, / Bucură-te, răsărit peste văile Dunării, / Bucură-te, lacrimă de bucurie pe obrazul României!” (p. 134-137).

Evocând cuvintele unui înțelept japonez care spunea: „Încerc doar să-mi învăț elevii cum să asculte păsările cântând”, autorul prezentului volum „deschide petalele de floare de cireș” ale acestor cuvinte și le traduce astfel: „Încerc doar să-mi învăț elevii cum să asculte râurile curgând; vântul adiind; să contemple florile înflorind; să audă pietrele vorbind; să asculte frunzele vorbind; să contemple norii cerului plutind; să privească stelele cli-pind; să urmărească fluturii zburând; să asculte greierii doxologind; să-nțeleagă iarba suspinând; să simtă izvoarele plângând; să dorească Parusia, așteptând” (p. 157).

Iată, mai departe, înțelesul exprimat sugestiv și plastic, plin de sens și de împlinire pe care Preasfinția Sa îl vede în „Ideal”: „Să aduci o rază de soare într-un miez de noapte; / Să picuri o lacrimă de ploaie pe un fir de iarbă; / Să pogori un nor din cer pe o întindere de nisip; / Să aprinzi un foc divin în cremenea unei inimi; / Să chemi o boare de vânt în vremea secerișului; / Să vezi un cer de stele în miezul unei zile; / Să vorbești multora fără a spune vreun cuvânt” (p. 157).

În continuare, din „Îndemnurile” sugerate reținem câteva: „Să-ți conectezi existența la atotprezența lui Dumnezeu – mental, sentimental și moral”; „În orice vânt, vijelie sau furtună a vieții să simți adierea blândă și liniștită a Duhului Sfânt”; „Să descoperi stropul de cer în fiecare bulgăre de pământ”; „Dezleagă greutatea de plumb de pe aripile sufletului tău de porumbel”; „Smerește-te

până la pământ, iubește până la cer, taci până la mormânt și roagă-te precum respiri!”; „Crede în Dumnezeu, căci este; nădăjduiește în Hristos, căci vine; toagă-te Lui prin Duhul, căci te aude!” (p. 158).

La fel, din sfaturile „Despre gânduri” evidențiem câteva aspecte metaforice pline de vibrație și sens creator: „Gândul este cheia de boltă în templul minții și în catedrala sufletului, de care atârna policandrul cuvintelor și candelabruul faptelor”; „Gândul cucernic este flacăra vieții omului”; „Gândul minții este o floare ce-și are rădăcina în inimă”; „*Ideile fixe din minte*: Nu toate cuiele din cap sunt de aur, mai sunt și cuie ruginite”; „*Lucrarea minții*: Să treci neîncetat firul gândului prin urechile acului conștiinței, ca să nu greșești”; „Gândul prim sau gândul «alfa» este rugul aprins, stâlpul de foc al Duhului Sfânt în minte, flacăra candelai aprinse, răsăritul razei de soare în minte sau cheia de boltă a minții” (p. 161).

În acest context se înscrie și capitoul intitulat „Gânduri – înnodate și deznodate” (p. 165-182), dezvoltând o tematică diversificată și aforistică de înaltă vibrație duhovnicească, cum ar fi, de exemplu: „*Gând contemplativ*: Lumina lui Dumnezeu străbate veșnicia; iubirea lui Dumnezeu umple cerul și pământul; Cuvântul lui Dumnezeu străbate timpul; Glasul lui Dumnezeu străbate eternitatea. Lumina se cere contemplată, iubirea se cere trăită, cuvântul se cere primit, glasul se cere auzit” (p. 165); „*Păcatele*: «celule canceroase» ale sufletului care, nespovedite, neiertate și nedezlegate, pot provoca metastaze sufletești și moarte spirituală” (p. 167).

Și pentru ca gândul să fie cât mai expresiv, nu lipsește nici abordarea poetică personală, exprimată într-o metaforă lirică plină de sens creator: „Din grădini subpământene / ale gândurilor mele, / Am ales din rădăcină / un mănunchi de flori de mină, / Ca să fie în lumină o tulpină...” (p. 183).

La toate aceste preafrumoase gânduri, și altele asemenea lor, autorul adaugă câteva „Din cuvintele Părintelui Arsenie Boca”, din a căror înțelepciune reținem: „Lucrează ca pentru Dumnezeu ca să câștigi unde alții pierd”; „Dumnezeu locuiește într-un suflet senin”; „De la dobândirea sau pierderea smereniei atârna dobândirea sau pierderea mântuirii”; „Cuvintele Lui prind viața noastră în viața Lui”; „Lăsați să răzbească și cuvinte de-ale lui Dumnezeu printre cuvintele voastre”; „Nu poți propovădui Împărăția Cerurilor cu plumbii materiei pe aripi”; „Dacă ați da perdeaua la o parte și ați vedea ce-i dincolo, n-ați mai vrea o clipă să mai trăiți aici” (p. 282-283).

În concluzie vom spune că, parcurgând cuprinsul *Epiclezelor*, apreciem în mod deosebit reușita invocării plinătății Duhului prin gânduri sfinte, reflecții animate de lumina Cuvântului și meditații adâncite în experiența înflăcărată de har; motiv pentru care recomandăm prezentul volum spre reflecție, meditație, zidire și creștere duhovnicească.

PAROHIA, CENTRU AL PEDAGOGIEI PERSOANEI

Arhim. dr. TEOFAN MADA

Parohiile sunt centre spirituale, în cadrul societății, în care se înfăptuiesc pedagogia creștină, viața și activitatea Bisericii.

Parohia se găsește în contact direct cu poporul credincios, pe care-l slujește prin diferitele sectoare ale funcționării ei: administrativ, latreutic, didactic, pastoral, pedagogic și social. În toate aceste sectoare parohia slujește fiecare persoană umană ce se apropie. O întâmpină cu respect și se apleacă la nevoile ei. Răspunde cu deschidere și căldură la căutarea ei de a se uni cu Biserica și de a trăi o relație adevărată cu ea.

Administrația Parohiei. Buna organizare și administrație a lucrării ce se săvârșește în parohie asigură condițiile pentru funcționarea ei normală și atingerea scopului ei. Și această funcție administrativă, în spațiul Bisericii, nu este numai un mijloc, dar și un mod esențial de înfăptuire și iradiere a ethosului ei. Calitatea administrației este determinată de persoanele ce o întrebunțează, în principal de capacitatea și promptitudinea lor de a-și exercita atribuțiile și competențele pe care și le asumă fiecare.

Toate persoanele parohiei, clerici și mireni, cu rolul pe care-l are fiecare și cu lucrarea ce o săvârșește, slujesc credințioșii ce vin la sinaxele latreutice. Parohia slujește

fiecăruia după sensibilitățile sale și cu nevoile lui personale, interioare, pentru contactul lui cu Biserica și spațiul ei de cult. Persoanele ce slujesc în parohie au conștiința acestei mari misiuni și alcătuiesc comunitatea colaborării sfinte, a respectului reciproc și a relațiilor interpersonale bune, ca să corespundă și să iradieze cu pedagogia pe care o transmit.

Asigurarea unei administrații contemporane și eficiente a parohiei constituie o grijă continuă și vigilentă a Bisericii, ca expresie de respect și maximă oferire persoanei credinciosului. Acest fapt pretinde trasarea și aplicarea unei linii integrale, care să fie dictată de învățătura ei, îndrumare și inspecție continuă, intervenție directă și eficientă pentru restabilirea devierilor și păzirea autorității ei.

Cultul sfânt. Organizarea și oferirea cultului sfânt din partea Bisericii și participarea conștientă a credincioșilor la ea constituie partea cea mai dinamică și esențială a pedagogiei eclesiastice. În participarea la spațiul sfânt se rezumă scopul ei fundamental - omul este chemat să trăiască experiența interioară a comunicării și a relației tainice personale cu Dumnezeu. Să trăiască rugăciunea și viața liturgică, tainică și să participe la comunitatea adunării euharistice.

Aspectul important al cultului impune Bisericii să studieze fiecare situație existentă. Să remarce tendințele de formare, adesea consolidate în timp, a mentalităților ce denaturează autenticitatea și trăirea interioară a cultului liturgic. Să purceadă la intervențiile necesare pentru o îmbunătățire continuă, atât din punct de vedere al organizării și a săvârșirii cultului, cât și a participării reale la viața liturgică.

O influență importantă o exercită arhitectura și interiorul naosului, pictura și împodobirea, muzica și ordinea, timpul, atmosfera de liniște, evlavie și cucernicie, elemente de care sunt responsabile toate persoanele ce slujesc cultul divin. Toți factorii umani (clericii, psaltii, epitropii, paraclisierii, responsabilii cu curățenia, membrii diferitelor comisii sau comitete) trebuie să aibă ca preocupare principală a lor oficierea impecabilă a evenimentului liturgic, de dragul persoanelor ce vin la el. Ca principiu general este adevărat faptul că viața liturgică exercită o pedagogie mai profundă, în măsura în care se înțelege și se trăiește ca prezență a lui Iisus Hristos în cadrul atmosferei liturgice, de cucernicie, simplitate, smerenie, asceză și iubire.

Învățătura. Prin învățătura ei Biserica binevestește adevărul ei și îi cheamă pe oameni la credința și viața lângă ea. Se adresează, în primul rând, funcțiilor cognitive și capacităților credincioșilor de a-și însuși și a înțelege mesajul ei, dar și mobilurilor, preocupărilor, nevoilor și sentimentelor, cu care participă la învățătura ei. Se atribuie o importanță specială climatului relațiilor interpersonale, experiențelor de trăire și a influenței

modelurilor. Învățătura se efectuează în principal prin cuvântul oral (predica, școlile catehetice, sinaxe, conferințe, seminarii, școlile de părinți, cercurile de studiu ale Sfintei Scripturi), cuvântul tipărit (cărți, periodice, ș.a.) și mijloacele de comunicare generală (presa, radioul, televiziunea).

Școlile catehetice. Pedagogia eclesiastică se oferă în special în școlile catehetice, o instituție tradițională a Bisericii, pe care o frecventează copiii și adolescenții, răspunzând la chemarea parohiei. Vin să cunoască îndeaproape și mai sistematic învățătura ei. Să trăiască personal adevărul și viața creștină. Pedagogia se extinde în plus și la instituțiile educaționale, la grădinițe, taberele eclesiastice, momente spirituale specifice pentru copii și tineri, sărbători, coruri, excursii, sport, activitățile artistice, manifestările filantropice, recreația.

Școlile catehetice completează și întregesc educația creștin-ortodoxă (învățătura și experiențe) pe care copiii o primesc de la familie și școală, adesea inexistentă, defectuoasă, incompletă sau greșită. Oferă ocazii pentru cultivarea spirituală în profunzime și participarea lor conștientă la viața Bisericii. Este evident că influența lor este atât de eficientă, încât funcționarea lor se sprijină pe cunoștințele și principiile pedagogiei creștin-ortodoxe.

Lucrarea pastorală. Pedagogia persoanei se realizează printr-o abordare individuală a ei, atât pentru confruntarea problemelor ei personale, cât și pentru participarea ei la Taina sfintei Mărturisiri. Terapia se înfăptuiește cu harul Tainei, în cadrul climatului de cucernicie și comunicare a credinciosului cu duhovnicul.

Schimbarea duhovnicească. Parohia, ca și comuniune a trupului eclesiastic, organizează, paralel cu viața liturgică, momente și activități pentru manifestarea spiritului comunitar, prietenesc între membrii ei, în cadrul atmosferei de familiaritate și cordialitate, răspunzând la nevoia interioară profundă a credincioșilor. Aceste ocazii se pot înfăptui după adunarea euharistică, în spațiile specifice de formare, în afara locașului de cult. Ele pot să se organizeze în corelație cu anumite evenimente din cursul anului. Se recomandă ca aceste ocazii să se ofere pe grupe alternative după vârstă: copii, tineri, adulți, bătrâni sau grupuri analoge cu vreo însușire: părinți tineri, educatori, colaboratorii enoriei. Pentru viața parohiei ca sinaxă sau comuniune a iubirii, trebuie să existe spații potrivite (sală de conferințe, centru duhovnicesc, sală de convorbiri) cu o dotare și mobilare analogă, precum și persoane ce vor oferi voluntar cadrul de organizare și manifestare al comportamentului prietenesc al enoriașilor.

Toate sectoarele de funcționare și activitate de mai sus ale enoriei alcătuiesc sistemul original al pedagogiei eclesiastice. Au ca și centru persoana umană, pe care o slujesc în nevoile ei cele mai profunde și esențiale.

CUVÎNT ÎNAINTE*

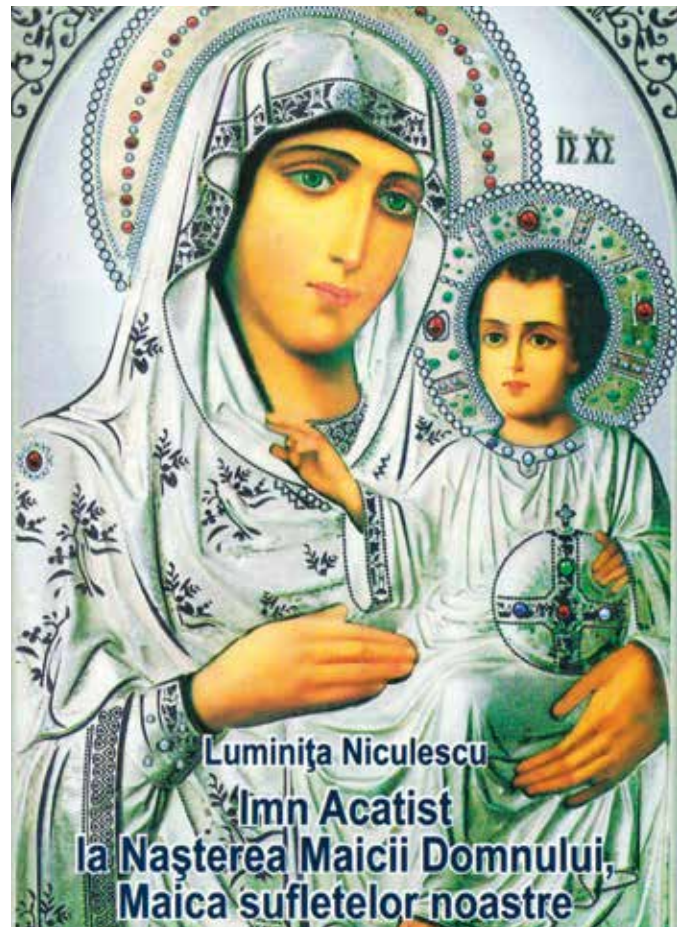
Prof. dr. VIRGIL NEMOIANU
Universitatea din Washington - SUA

De mai multe ori am sugerat că o adevărată, completă și profundă înțelegere a literaturii române necesită neapărat și o incluziune a dimensiunii religioase care, fie la niveluri mai adânci și mai ascunse, fie chiar și la moduri evidente, rămîne o componentă esențială, inevitabilă, a scriiturii literare. (De altfel nu numai în literatura română). Cu satisfacție am constatat că mai recent s-au făcut eforturi și s-au realizat studii care merg tocmai în această direcție. Mă refer mai specific la analizele semnate de Cezar Boghici și Maria Panazan, lucrări de incontestabilă valoare care ne înfățișează competent tocmai religiosul în literatura română. Operație salutară, binevenită. Cum ar putea fi altfel cînd, pînă și o privire iute asupra acestei literaturi, de la Miron Costin, Dosoftei și Antim Ivireanu prin romanticii Eliade Rădulescu și Mihai Eminescu, pînă la moderni ca Arghezi, Blaga și Barbu sau contemporani ca Ion Alexandru și Ștefan Augustin Doinaș dovedește cum nu se poate mai convingător adevărul acestor spuse?

Lucrurile stau așa că dincolo de poezia sau proza cu ecouri sau cu tematică sau cu implicații religioase, există și o producție religioasă în sens mai restrîns și mai exact. Ne referim la acele zone în care poezia și rugăciunea nu numai că se intersectează, dar chiar se și suprapun și se conjugă, cum teoretiza încă din anii 1920 marele învățat francez Părintele Henri Brémond. În adevăr, în lumea ortodoxă (ca și în cea catolică și protestantă, de altfel) locul poeziei în cult este foarte bine stabilit și articulat. Rugăciunea, imnul religios și altele recurg la tehnica poetică și se ridică uneori la înălțimea sublimului. De altfel, orice cunoscător mai serios al literaturii române nu poate să ignore opere de anume valoare în acest domeniu.

Luminița Niculescu este un intelectual care a mai dovedit și altă dată talent poetic și o bogată și diversă cultură cu orizonturi internaționale. Ea a viețuit și activat atît în România, cît și (un bun număr de ani) în America. Eu unul am avut chiar plăcerea să-i fiu și dascăl la Universitatea din București. Acei care au ajuns să o cunoască mai bine pe Luminița Niculescu știu foarte bine că este nu numai un versat și capabil mesteșugar al condeiului poetic, ci și că este înzestrată cu o bogată viață spirituală, cu activitate religioasă și cu o cultură a creației religioase, cu sensibilitate în zona pietății creatoare. Luminița Niculescu are o neobosită curiozitate în materie de artă, muzică și scriitură religioasă.

Volumul de față, conținînd un *Acatist*, foarte tradițional în formă, dar nu lipsit de originalitate în stil, constituie o dovadă concludentă în această privință. Un acatist nu e ușor de compus: el este structurat sever și strict, are reguli imuabile. Dar în interiorul său, specia

poetică îngăduie destulă libertate verbală și chiar imagistică, de care L. Niculescu a știut să profite din plin. Un *Acatist* concentrat, nu mai e nevoie să spunem, pe figura Sfintei Fecioare. Autoarea scrie cu pasiune, cu vervă, în cuvinte emoționante, înflăcărare uneori, pline de bogăție spirituală. Smerenia și entuziasmul se împletesc frumos, convingător. Textul trece elegant, conform tradiției de altfel, de la rugăciunea către divinitatea triumfă spre centrul „marian” și se încheie cu o versiune personală a unei rugăciuni „clasice”. Versul și proza își dau mîna și își schimbă locul.

Nu pot să mă îndoiesc că, pentru cititorul creștin, acest *Acatist* nu va fi altceva decît o importantă adăugire la tezaurul de spiritualitate al credinței sale, o modalitate în plus de a lega transcendentul de imanent, un prilej de consolare și de înălțare. Lectura sa este o delectare a lacrimilor eliberatoare și a triumfului fericirii celeste. Se cuvine ca Luminița Niculescu să primească mulțumiri și felicitări pentru această operă.

* Preluat din vol. Luminița Niculescu, *Imn Acatist la Nașterea Maicii Domnului, Maica sufletelor noastre* (Editura Waldpress, Timișoara, 2014, 55 pagini), păstrînd grafia originală a autorului

DICȚIONARUL PERSONALITĂȚILOR DIN ROMÂNIA. BIOGRAFII CONTEMPORANE (EDIȚIA 2013)

LUCIAN FLOREA

La începutul acestui an, Editura Anima aduce în atenția cititorilor săi ediția 2013 a „Dicționarului personalităților din România. Biografii contemporane”, un proiect de anvergură națională, realizat de Redacția Romanian Biographic Institute, sub egida Ong Eco-Europa. Lucrarea se identifică ca unul dintre cele mai mari index-uri biografice contemporane din România, cuprinzând peste 1500 de biografii, al căror unic criteriu de alegere este recunoașterea valorii unor români de seamă, care, prin activitatea profesională și prin talentul personal, s-au evidențiat în domeniul propriu de activitate, obținând respectul și recunoașterea societății.

Trăim într-o lume în care identitățile tradiționale, culturale și sociale au devenit fragile. Oamenii se autodefinesc din ce în ce mai puțin prin intermediul unor apartenențe clare, privind limba, religia, clasa socială sau cultura. Individual, omul pare a fi câteodată perceput prea puțin în această lume a globalizării. În acest sens, este cu atât mai important să ne împotrivim anonimizării societății, printr-un omagiu adus performanțelor umane. Iar volumul de față răspunde nevoii societății românești de a-și cunoaște și recunoaște valorile contemporane, și mijlocește accesul direct la personalități din toate domeniile vieții publice, oferind, în același timp, un acces incitant și educativ la istoria modernă.

Astfel, „Dicționarul personalităților din România. Biografii contemporane” este ca un cap de pod peste ultimele cinci decenii ale secolului XX și primii ani ai noului veac, în care colectivul de redacție a căutat, și a găsit, un criteriu care să confere unitate și continuitate acestei lucrări, ce cuprinde viața și activitatea creatoare a unor personalități din domeniile cele mai variate: tehnică, politică, medicină, armată, cultură, viață spirituală. Acest criteriu este pasiunea în activitatea profesională, în creația artistică ori în viața personală. Descoperim aici 1500 de mărturii despre sacrificiu, inteligență, creativitate, profesionalism, și tot atâtea exemple de oameni care lasă în urma lor semne palpabile de progres, opere nemuritoare, lucrări monumentale, descoperiri științifice, recorduri sportive, poezii pline de simțire și talent, contribuții la dezvoltarea teologiei, la modelarea sufletelor și aducerea lor mai aproape de Dumnezeu.

Este salutară inițiativa colectivului de redacție de a prezenta în volum personalități ale Bisericii Ortodoxe Române contemporane, ierarhi și preoți ai Bisericii care lucrează neostenit în ogorul lui Hristos. Amintim prezența în dicționar a unor personalități ale vieții bisericești din țară și din Banat, precum Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, originar din localitatea bănățeană Dobrești, Înalt-

preasfințitul Părinte dr. Nicolae Corneanu, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, părintele dr. Ionel Popescu, vicar-eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei, părintele conf. dr. Nicolae Morar, părintele prof. dr. Vasile Muntean de la Facultatea de Teologie din Timișoara, părintele dr. Ioan Bude, protopopul Timișoarei I ș.a.

Privit în ansamblu, dar, mai ales, răsfoindu-l cu interes, putem concluziona, cu siguranță, că această ediție a „Dicționarului personalităților din România. Biografii contemporane” este un eveniment editorial incontestabil, nu doar pentru că ne aliniază cu țările care au asemenea enciclopedii sau datorită impresionantului volum de muncă pe care îl presupune o asemenea realizare, ci mai ales pentru că, această lucrare aduce în fața publicului inestimabilul capital de valoare umană al neamului nostru românesc contemporan. Iar prezența ierarhilor, a profesorilor de teologie și a preoților în cadrul unui dicționar al personalităților naționale arată lămurit că, prin lucrarea neostenită a slujitorilor ei, Biserica strămoșească a rămas mereu actuală, practică, activă și hotărâtă pentru a-i ajuta pe români să coexiste în unitatea dragostei și a credinței. Societatea are nevoie de Biserică și implicit de Hristos, căci așa cum spune Sfânta Scriptură: „Fără Mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 5).

Concluzionând, sperăm că „Dicționarul personalităților din România. Biografii contemporane” se va bucura de un interes deosebit din partea celor care îl vor deschide și va fi mesagerul cel mai îndreptățit al bunelor intenții de a arăta că există oameni iubitori de oameni, de cultură, de știință și de Dumnezeu, care pun tot ce au mai bun în ceea ce fac, rezultând astfel valori, indiferent de vremurile în care se nasc.

STÂNCA VIEȚII

Anul XX nr. 13 (119)

SUPLIMENT AL REVISTEI „ÎNVIEREA“ EDITAT DE ASOCIAȚIA „OASTEA DOMNULUI“

Mai 2014

TRAIAN DORZ, MĂRGĂRITARUL ASCUNS AL ORTODOXIEI ROMÂNEȘTI

MIRCEA PETRU PASCU

Titlu la care m-am oprit, pentru rândurile care urmează, și care alcătuiesc acest număr al suplimentului Stânca Vieții – pe care îl dorim omagial – nu are nici o urmă de “mândrie organizațională”... și nici de bucurie. Este doar expresia unei triste realități pe care o constatăm, iată, în anul

de grație 2014, când se împlinesc 100 de ani de la nașterea celui ce a purtat în lumea asta – și pentru ea – numele... Traian Dorz.

Din păcate Traian Dorz, la 100 de ani de la nașterea sa și 25 de ani de la plecarea sa din lumea aceasta – și aproape 25 de la căderea regimului comunist – rămâne un mărgăritar ascuns, nedescoperit, pentru marea majoritate a credincioșilor ortodocși și pentru poporul român în general. Și ca orice mărgăritar ascuns și Traian Dorz nefiind cunoscut și nefolosindu-i-se decât foarte-foarte rar, opera și viața în lucrarea misionară a Bisericii, rămâne încă nefolositor și fără rod în Biserica în care s-a născut, pentru cauza căreia a jertfit totul, chiar și pe sine însuși.

A vorbi despre Traian Dorz nu este ușor, și cu atât mai puțin a scrie despre el... Suntem atât de diferiți față de cum era el... Lumea în care trăim noi e atât de diferită de lumea în care a trăit el. Posibilitățile și resursele noastre sunt în multe privințe incomparabile cu cele din vremea

lui. Iată, noi scriem pe calculatoare de mare viteză, iar el a scris zgâriind, ani de zile, pe cioburi de sticlă, date cu scuipat și puțin var de pe pereții celulelor în care era închis... Scria un vers, sau o strofă, o memora, apoi ștergea și scria următoarea strofă pe care o repeta până o memora și iarăși ștergea și scria următoare strofă... și tot așa până a ajuns să știe pe dinafară sute de poezii pe care le-a așternut pe hârtie după ani și ani de temniță comunistă. Suntem atât de diferiți și totuși păcatul e la fel, dar și harul și umblarea cu Hristos trebuie să fie la fel. Vorbim și scriem despre fratele Traian – cum i se adresează cei din Oastea Domnului – nu pentru că am fi asemenea frăției sale, ci pentru că îl avem ca model de umblare cu Hristos, dorim să călcăm pe urmele sale pentru că urmele sale sunt luminoase și sunt însoțite de cele ale Domnului Iisus...

Ore și ore... chiar zile nu am putut scrie un rând despre fratele Traian... Înainte de a mă apuca de scris am luat din bibliotecă un braț de cărți scrise de fratele Traian și mi-am umplut masa de lucru cu aceste cărți, apropierea lor mă face să mă simt mai aproape de autorul lor...

Cu ce să începem?

Nu cred că fratele Traian poate fi înțeles fără a cunoaște ceea ce s-a petrecut în viața frăției sale în acea zi de 8 iunie 1930, în Duminica Rusaliilor. De aici cred că trebuie să începem. Nu împlinise 16 ani...

„Mă obișnuisem cu viața pe care o duceam și - pentru nivelul meu de atunci, în condițiile care îmi erau date - nici nu-mi întrevedeam un alt viitor decât cel al unui țăran sortit să-și tragă plugul vieții sale, așa cum boii săi și-l trăgeau pe al lor. Așa fusese și viața strămoșilor mei, a bunicilor mei, așa a părinților mei - și desigur nici a mea nu va putea fi altfel.

Fiecare din înaintașii mei avuseră numai câte un singur fiu care le trăise. Ca să nu li se stingă viața și neamul până la mine.

Cine știe de unde venea și cine a fost acela care a rostit cel dintâi pe lumea asta numele acesta cu sunet dârș și dur ca un colț de piatră, ca un clopot grav, ca un strigăt într-o peșteră.

Dar poate și de dor... De dor duios și domol, ca un jăratec acoperit...

.....

Ajunsesem la sfârșitul celor șapte clase primare care se prelungiseră mai mult cu doi ani, în care, după moartea bunului Savu Halbac, nu am avut învățător deloc.

Examenul de sfârșitul școlii l-am dat la Beiuș împreună cu alte vreo opt sau zece școli fruntașe din jur, care și ele nu aveau decât tot cam 4-5 elevi în clasa ultima, fiecare.

Am fost premiat, iar preotul care ne predase Religia, drept răsplată pentru răspunsurile mele, mi-a dat ca premiu din partea lui, cartea „Corabia lui Noe” - scrisă de părintele Iosif Trifa din Sibiu, conducătorul Oastei Domnului.

Momentul acesta a fost cea dintâi întâlnire a mea cu numele acestui om trimis de Dumnezeu. Și cu numele acestei lucrări a lui Hristos.

M-am uitat la carte, cu sete ca s-o citesc. Undeva, în adâncul ființei mele, aveau o rezonanță atât de adâncă toate cele ce-mi vorbeau despre Dumnezeu. Am privit apoi cu lăcomie la mâna celui ce-mi dăduse cartea, căci mai avea și altele. Iar lângă ele avea împăturită o gazetă

pe care, în grabă citindu-i titlul, mi s-a părut că scrie Lumina Stelelor. Dar după aceea am văzut că scrie Lumina Satelor.

.....

După despărțirea de ceilalți colegi, am început, încă de pe drum, să îmi citesc cartea primită premiu. Ce noi erau pentru mine toate cele ce le citeam în cartea asta! Și ce mișcat îmi era sufletul, citindu-le!

A doua zi știu că era Duminica Rusaliilor anului 1930, ziua de 8 iunie. Și știu că după biserică am stat numai acasă citind la cartea mea, de care nu mă mai puteam despărți. Era cam pe la ceasul trei după amiază în ziua aceea de Rusalii, când ajunsesem la ultimele pagini ale cărții, unde scrie despre mișcarea duhovnicească a Oastei Domnului, care începuse în țara și în biserica noastră cu șapte ani înainte și care era o chemare din partea Domnului și a Mântuitorului nostru Isus Hristos pentru fiecare suflet la o hotărâre de viață nouă, predată total lui Dumnezeu. Pentru că numai așa putem fi mântuiți din potopul păcatelor de acum și din potopul pedepsei veșnice care îi așteaptă pe toți cei care păcătuiesc dar nu vreau să se întoarcă la Dumnezeu.

Ceea ce m-a zguduit mai mult au fost ultimele cuvinte ale chemării, care spunea cam așa:

„Cititorule, ți-a plăcut cartea aceasta? Poate că ți-a plăcut. Poate că prin unele locuri ai și plâns citindu-le. (De unde știa scriitorul că într-adevăr plânsesem?) Dar dacă tu nu cazi acum la picioarele Crucii Mântuitorului, să plângi cu lacrimi amare pentru păcatele tale și nu-ți predai viața ta Domnului Iisus - cu legământ sfânt ca să nu mai păcătuiești, plăcerea ta trecătoare nu-ți va folosi la nimic. Tu vei rămâne tot în păcatele tale, până ce, pe neașteptate va veni și peste tine potopul pierzării, cum a venit peste cei din vremea lui Noe, care n-au ascultat de chemarea lui Dumnezeu și de chemarea lui Noe de atunci.

Deci lasă totul și vino chiar acum și te predă Domnului, începe o viață nouă cu o naștere din nou, intrând chiar astăzi în Oastea Domnului. Apoi trăiește pentru totdeauna o viață cu Domnul și chemând și pe alții la o astfel de viață.

În felul acesta - și numai în felul acesta - vei primi iertarea păcatelor tale și vei moșteni la sfârșitul vieții tale Împărăția cerească.

Sunt numai două stări: ori în corabie, ori afară.

Dacă ești afară, intră îndată în corabia mântuirii ca nu cumva să vină pe neașteptate potopul și moartea și să te afle nemântuit. Vino chiar acum, înainte de a închide cartea asta - și te predă Domnului, ca să fii pentru totdeauna cu El...”

Soarele strălucea puternic pe tot cerul fără nici un nor, căci eram pe prispa casei când citeam aceste cuvinte de foc, cu inima aprinsă de dogoarea lor. Rândunelele cântau în nukul din curte, graurii și cucul cântau mai

departe prin perii și cireșii grădinii, iar în toată casa și curtea asta eram numai eu singur.

Simțeam că trebuie neapărat și numaidecât să mă arunc undeva în genunchi și să dau drumul șuvoiului de lacrimi pe care nu mi le mai puteam stăpâni. Că trebuie să-mi descarc sufletul strigând lui Dumnezeu pocăința mea, întoarcerea mea, predarea mea, legământul meu...

Dar unde să mă duc, ca să nu mă vadă nimeni, ca să nu mă tulbure nimeni, ca să nu mă audă nimeni - să fiu numai eu singur cu Mântuitorul meu, Căruia să-l pot spune și să-l pot da tot, tot, tot...?! Și să-mi poată și El spune și da totul!...

Aproape era numai șura cu fân... Acolo sus, în podul șurii, nu va ști nimeni să vină. Acolo voi putea fi singur să plâng, să mă rog, să-l spun Domnului meu tot ce mă apasă, să-mi descarc inima.

M-am suit acolo și, pe fânul uscat, m-am prăbușit în genunchi, am izbucnit într-un plâns nestăpânit și cu mâinile ridicate, înălțate și împreunate, am început să strig și să șoptesc, rugându-mă și pocăindu-mă cum nu gândisem că se poate niciodată. Mă topeam în fața Domnului și Dumnezeului meu, înaintea Căruia stăteam într-un fel în care cred că numai o singură dată dintr-o viață poate sta așa un om.

Toată ființa mea era numai flăcări, cuvintele mele erau de foc, lacrimile ardeau și inima mea părea o vatră de jar aprins.

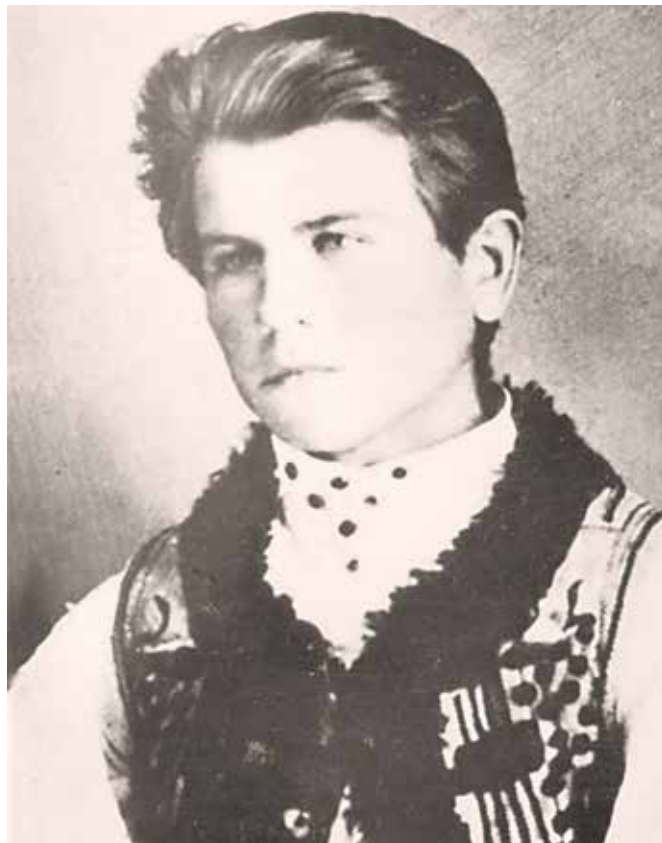
Din ochii mei șiroiau pe amândoi obrazii nu stropi de lacrimi, ci două rânduri neîntrerupte, cum gândesc că n-a mai plâns nimeni, cum gândeam că nici nu se poate plânge. Cum cred că nici n-a mai putut plânge nimeni decât într-o astfel de stare.

M-am rugat și m-am predat Tatălui, m-am rugat și m-am predat Fiului, m-am rugat și m-am predat Sfântului Duh... Fiecărei persoane a Sfintei Treimi, pentru că Fiecăreia îi păcătuisem și Fiecare trebuia să mă sfințească.

Apoi m-am predat pentru totdeauna cu cel mai puternic legământ Unicului Dumnezeu întreit, în Numele și în Jertfa Unicului Mântuitor Iisus Cristos, prin Care le făceam toate acestea.

Așa știu că am făcut... dar de unde mi-a venit îndemnul să fac în așa fel legământul meu - asta nu știu. Știu numai că așa am făcut.

Nu știu nici câtă vreme m-am rugat - eram cu totul dus din lumea aceasta. Mi se părea că sunt aieva pe Golgota, acolo la picioarele Crucii Mântuitorului meu Iisus, numai eu cu El Singur. Că din mâinile, din picioarele, din fruntea și din coasta Sa picură aieva peste mine Sângele Lui Sfânt, cald, dulce, ușurător. Că mă spală, mă curăță, mă înnoiește, începând cu creierul meu, apoi cu ochii mei, gura mea, inima mea, mâinile mele, picioarele mele, toată ființa mea de jos și până sus. Că în același timp mi se ia de peste mine de sus în jos ceva ca o pătură

de gheață, ceva ca o lespede de piatră, ceva ca un strat de noroi. Și că devin ceva nou, ceva ușor, ceva fericit, fericit, fericit...

Când m-am trezit din starea aceasta, sub genunchii mei fânul era ud de lacrimi. Iar eu simțeam că aș putea să zbor cu atâta ușurință, cu câtă pășeam. Într-adevăr simțeam ca nu mai am pe mine nici un fel de greutate pământescă, așa cum parcă nici n-aș fi avut trup omenesc.

O frică sfântă și fericită simții că mă cuprinde, dacă nu cumva am căpătat un alt trup și dacă nu urmează să mi se întâmple ceva ceresc și nemaicunoscut. Să fiu răpit de ceva și dus cine știe unde, să mi se facă ceva, nu știu ce. Nu știam că acest ceva mi se și întâmplase.

O pace luminoasă și nemărginită îmi umpluse tot sufletul din mine, cu tot seninul și cu toată frumusețea cerului și a pământului. Cu toată sărbătoarea strălucită din afara mea.

Am ieșit în grădină, dar parcă nu mai știam să umblu. Nu mai simțeam pământul sub picioare. Simțeam numai că tot trebuie să mă rog, că tot am nevoie să-l spun încă și încă Domnului meu Iisus Hristos, dragostea mea, mulțumirile mele, fericirea nemărginită a recunoștinței mele nemărginite...

M-am uitat spre soare... Știu și acum unde era el atunci pe cer.

Era vremea să scot vacile și boii la câmp, căci nimeni nu mai era acasă. Am mers fericit cu ele la iarbă la luncă. Acolo unde erau mai multe tufișuri crescute pe malul apei și, în timp ce vitele pășteau, eu am cău-

tat locul cel mai ascuns dintre sălcii și arini, cu setea de a mă arunca iarăși în genunchi și în brațele rugăciunii mele fericite.

În tot timpul, atunci și după aceea, nu doream mai mult nimic altceva decât să găsesc locuri ascunse și clipe liniștite unde să mă rog Lui mult-mult și dulce-dulce. Nemărginit de mult și nemărginit de dulce...

Pe atunci era obiceiul ca toți cei ce intrau în Oastea Domnului punând legământul, cum făcusem eu, singuri sau în mijlocul adunărilor frățești - să anunțe asta printr-o scrisoare, la Centrul Oastei din Sibiu. Am scris și eu despre hotărârea mea, rugându-l pe părintele Iosif Trifa să mă înscrie și pe mine în rândul celor ce intră în Oastea Domnului și să mă socotească și pe mine ca un mic ostaș al Domnului Iisus, trimițându-mi și mie foaia Oastea Domnului.

Peste o lună de zile am primit foaia Lumina Satelor, în care, printre alții care ceruseră acest lucru și ei, ca și mine - am citit și numele meu. Ce adânc a tresărit inima mea văzându-mi pentru prima dată și numele meu înscris cu litere de tipar într-o foaie sfântă, printre atâtea alte nume necunoscute din țară, dar care însemnau tot atâtea inimi care luaseră același sfânt legământ ca și mine...

De acum nu mai eram singur."

(Fragmente din cartea autobiografică *Hristos, Mărturia mea*, capitolul 6)

Mi-e dor să plâng

Mi-e dor să plâng, Iisuse,
Așa-nspre Dumnezeu,
Cum am plâns numa-n clipa
De legământul meu;
Să-mi simt o descărcare
A sufletului tot –
- Așa mi-e dor, Iisuse,
A plânge, să mai pot.

Mi-e dor de-o rugăciune
Așa-nspre Dumnezeu,
Cum a fost numa-n clipa
De legământul meu
- Să-mi simt o înălțare
A sufletului bun –
Așa mi-e dor, Iisuse,
O rugă să mai spun.

Mi-e dor de-o-mbrățișare
Așa cu Dumnezeu,
Cum a fost numa-n clipa
De legământul meu –
Să-mi simt ființa toată
Înveșmântată-n rai –
Așa mi-e dor, Iisuse,
O dată să-mi mai dai...

TRAIAN DORZ

Fără acest moment, al primirii lui Hristos, fratele Traian nu poate fi înțeles deplin... Toate câte s-au petrecut în viața fratelui Traian Dorz, din 1930 și până în 1989, când a trecut la Domnul, își găsesc sensul și înțelegerea în acea Duminică a Rusaliilor din 1930. Toată truda și jertfa lui, mai bine de 17 ani de tortură în temnițele comuniste, domiciliu forțat în Bărăgan, confiscarea averii, anchetat și urmărit permanent, apoi opera monumentală, scrisă, pe care ne-a lasat-o, peste 50 de volume, însumând mii și mii de pagini scrise, și atâtea altele, au fost posibile pentru că în viața fratelui Traian s-a produs acea schimbare a înnoirii vieții despre care vorbește atât Sfânta Scriptură cât și Sfinții Părinți ai Bisericii noastre.

Un alt moment foarte important, așa spune la fel de important, a fost prima întâlnire cu părintele Iosif Trifa, de la începutul anului 1935. Momentul acesta i-a definit misiunea și menirea pe acest pământ. Să-l reproducem și pe acesta așa cum îl găsim scris în aceeași carte autobiografică *Hristos, Mărturia mea*... "Aici voi spune numai că întâlnirea mea cu părintele Iosif a însemnat pentru mine momentul cel mai înalt din viața mea pământească. În momentul acela am trăit în focul iubirii până la alb, până la punctul de sudură divină și eternă, nu numai cu acest mare trimis al lui Dumnezeu, ci și cu destinul și cu scopul Oastei Domnului. În așa fel și în așa cadru s-au petrecut atunci cu mine lucrurile, încât pe sufletul și umărul părintelui Iosif eu am pus, la patul lui de spital, un legământ la fel cu cel din Rusaliile neuitate că nu mă voi mai despărți de acest om și de destinul lui niciodată." Prigonitorilor săi le-a fost peste puțină de greu să înțeleagă de ce fratele Traian nu a putut renunța la Oastea Domnului și implicit la Biserica Ortodoxă. De ce a suferit atât de mult pentru Oastea Domnului, când se putea duce la orice confesiune neoprotestantă recunoscută de către stat, și nu ar mai fi avut nimic de suferit... Dar fratele Traian a înțeles atunci, de la prima întâlnire cu părintele Iosif Trifa, care îi era chemarea din partea Domnului, care-i era misiunea în Oastea Domnului... s-a identificat chiar cu misiunea lui:

"Eu n-am fost un trup pe lume,
nici un chip cum se părea,
nici o carte, nici un nume
– am fost **misiunea** mea.

N-am fost scrisul sau cuvântul,
n-am fost viața mea, ci-n ea,
steagul, sabia și cântul
– am fost **misiunea** mea.

Cât am ars luptând, trăind-o,
dăruit și-aprins în ea,
mi-am plătit-o înălțând-o
și-am fost **misiunea** mea."

Privind în ansamblu opera, viața și lucrarea fratelui Traian Dorz, adică misiunea ce i-a fost încredințată, se pot identifica trei direcții prioritare:

1. Mărturisirea Domnului Iisus Hristos

2. Păstrarea frățietății Oastei Domnului în cadrul Bisericii Ortodoxe Române, indiferent de prețul de suferință care ar fi trebuit plătit

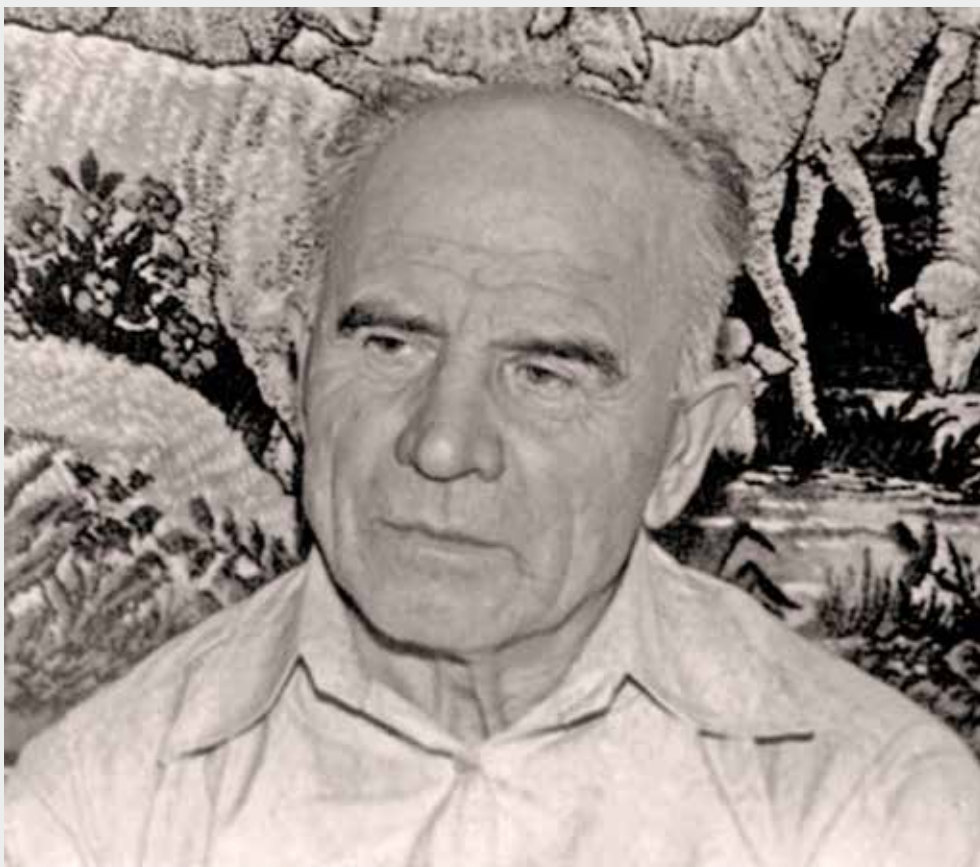
3. Păstrarea memoriei părintelui Iosif Trifa în inimile ostașilor.

Există astăzi unele tendințe de a-l desprinde pe Traian Dorz de Oastea Domnului, de Biserica Ortodoxă și de părintele Iosif Trifa. Adică, de a-i folosi doar opera făcând abstracție de contextul și scopul pentru care a fost creată. Chiar a vorbi despre opera dorziană doar din punct de vedere literar mi se pare fără sens.

Dureros, de mulți ani cântările Oastei Domnului, și implicit cele scrise pe versuri de fratele Traian Dorz, se cântă peste tot. Se cântă în bisericile neoprotestante, se cântă la strună, ca privesc în bisericile noastre ortodoxe, însă în multe locuri pur și simplu li se ascunde apartenența la tezaurul Oastei Domnului, sau fratelui Traian Dorz.

Parcă există o teamă, mai ales pentru unii preoți să și pronunțe numele Oastei Domnului sau Traian Dorz. În loc ca viața și activitatea fratelui Traian Dorz să fie date ca model de întoarcere la Hristos, de umblare și lucrare, împreună cu Hristos. Parcă nu se dorește ca viața credincioșilor să se schimbe, după cuvântul lui Dumnezeu. Parcă e mai comodă lăsarea credincioșilor să putrezească de vii, sufletește în păcat, având impresia că sunt credincioși autentici, decât să folosești pentru salvarea lor toate mijloacele pe care le-a lăsat Dumnezeu ca daruri ale Duhului Sfânt în biserica noastră. Și Oastea Domnului și fratele Traian Dorz sunt asemenea daruri.

Și până la urmă ce asteaptă Dumnezeu de la oameni? Nu să-și pună viața în rânduială și să trăiască după Cuvântul său? De ce atunci îngropăm Oastea Domnului și tot ce are ea valoros, o ascundem în loc să o folosim și să mulțumim Domnului că o avem? Păcat, mare păcat!...

POEZIE

Eu n-am vrut să scriu versuri, poeme și cântări
ce gădilă urechea și inima o-nmoaie,
ci-am vrut să rup zăvoare, am vrut să sparg cărări
spre cer și libertate, din iad și din noroaie.

Am vrut să-mbrac oștire cu număr nesfârșit
din fiecare carte să-mi plece o coloană
de luptători cu suflet și braț nebiruit
pornind să spargă încă o linie dușmană.

Din orice gând să-mi iasă o sabie țintind
în cuib viclean de șarpe, în inimă de iudă
și-n mână de satană ce umblă uneltind
să fure munca celui ce plânge și asudă.

N-am vrut să strig cuvinte, ci-am vrut să trag săgeți
puternice și multe cu negreșită țintă
am vrut să sun alarme, am vrut să rup peceti
am vrut să-mpiedic răul să fure și să mintă.

Cântarea-i numai forma sub care-mi ies plecând
ostașii-acestei lupte de-un suflet și-o credință
ce oricâți sunt, să meargă coloane, rând pe rând,
să lupte-n orice parte spre-aceeași biruință.

...O, dragi cântări a-mele, plecați cum v-am dorit
în linii largi de luptă pe-ntins din zare-n zare
și nu mai stați din drumul viteaz și strălucit
decât când o să sune cereasca încetare.

Luptați să nu ajungeți în mână la vrăjmaș
și-ajunse, nu-i dați sprijin în lupta lui vicleană,
păstrați-vă și scutul și spada de ostaș
înălțând solia sfântă și-n tabăra dușmană.

Plecați-mi, rânduri sfinte, mai multe an cu an,
mai îndrăzneț, mai sigur, mai ager în mișcare
cu fiece săgeată să-nfrângeți un dușman.
– Așa să vă găsească Hristos pe fiecare!

TRAIAN DORZ

Omul nu trăiește numai cu pâine

Iisus i-a răspuns: "Omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu" (Matei 4,4)... Suma cuvintelor ce ies din gura lui Dumnezeu este Cuvântul... Nu uita!

Cuvântul a luat trup omenesc din dragoste pentru tine, pentru ca tu să poți comunica cu El, chiar să fii una cu El... Din dragoste pentru tine, a mers mai departe - până la capăt - pe drumul Golgotei purtându-ți crucea păcatelor tale... Chiar și-a asumat păcatele tale, s-a identificat cu tine, și și-a dat viața ca preț de răscumpărare pentru păcatele tale... De ce? Pentru că te iubește și păcatele tale puneau un zid de despărțire între tine și El... Acum nimic nu vă mai poate despărți!

Sutașul roman l-a rugat pe Domnul Iisus: "Spune numai un cuvânt, și robul meu va fi tămăduit". Adică:

"Orice cuvânt care iese din gura Ta are puterea tămăduitoare! Spune un cuvânt, oricare numai spune!"

Dragul meu prieten, crezi și tu la fel ca sutașul roman despre Domnul Iisus?...

Dacă da, atunci nu uita că și pentru tine are astăzi un cuvânt tămăduitor, pentru trupul și sufletul tău... Prin acest singur cuvânt astăzi îți poate tămădui, suferința ta, neliniștea, îngrijorarea, depresia, deznădejdea, tulburarea, boala...

Am o întrebare pentru tine: "Ai auzit tu astăzi acest Cuvânt tămăduitor al Domnului Iisus?"

Dacă da, ești fericit!

Dacă nu, oprește-te și ascultă-L, este viața ta! Amin!

Slăvit să fie Domnul!

Nu vă înspăimântați!

El le-a zis: „Nu vă înspăimântați! Căutați pe Iisus din Nazaret, care a fost răstignit: a înviat, nu este aici; iată locul unde îl puseseră. Dar duceți-vă de spuneți ucenicilor Lui, și lui Petru, că merge înaintea voastră în Galileea: acolo îl veți vedea, cum v-a spus.” (Marcu 16, 6-7)

Dragul meu prieten,

Am două întrebări pentru tine, la care ar trebui să meditezi:

1. Îl cauți pe Domnul Iisus?

2. Unde îl cauți pe Domnul Iisus?

Ți-am pus aceste întrebări, pentru că viața omului - privită să spunem, din afara ei - apare ca o continuă căutare... De dimineața și până seara omul caută mereu ceva. Pe unele le găsește pe altele nu. Cred că suma căutărilor omului este acea stare de bine, de confort sufletec și trupesc numită generic fericire. Spun generic, pentru că nu toți oamenii înțeleg la fel cuvântul fericire. Nu trebuie să ne mire faptul că toți oamenii sunt atrași de fericire. Chiar dacă nu o înțeleg, fericirea îi atrage. De ce? Pentru că oamenii au fost făcuți pentru fericire. Sau dacă vrei mai concret, dragul meu prieten, tu ai fost făcut pentru a fi stăpânit de fericire...

1. Îl cauți pe Domnul Iisus? Această întrebare are un sens profund, pentru că singurul care poate aduce fericirea, cu adevărat, nu numai iluzia fericirii, este Domnul Iisus! Astfel, nu este suficient să cauți fericirea, ci trebuie să-L cauți pe Domnul Iisus - singurul care îți oferă fericirea adevărată, chiar fără nici o plată!

2. Unde îl cauți pe Domnul Iisus? Și această a doua întrebare se justifică, deoarece simpla căutare a Domnului Iisus nu este suficientă! Contează foarte mult când

Îl cauți și unde îl cauți, pe Domnul Iisus! Când? adică, în această viață, cât încă mai trăiești, mai poți să-L găsești - ca Mântuitor. După ce vei muri, îl vei găsi, dar de data aceasta, numai ca Judecător!!!! Unde? adică, Domnul Iisus trebuie căutat în locuri în care poate fi găsit! Nu umbla în locuri în care domnește diavolul și păcatul că nu ai șanse să-L găsești! Riști să te îndepărtezi și mai mult de El!!! Caută Biblia, caută adunarea, caută părtașia cu oamenii care L-au găsit. Cu siguranță îl vei găsi și tu... (Mă bucur tare mult pentru "prietenii mei de facebook" care L-au găsit deja pe Domnul! Sunt fericiți!)

Parcă înainte de încheiere ar trebui să atragem atenția asupra unui mare pericol: Găsirea unui Iisus încă mort în formalisme și rânduiri omenești... Oamenii au mereu tendința să-L pună pe Domnul Iisus în mormântul formelor și al cojilor omenești... Ajung să iubească mai mult mormântul acesta, în care L-au pus, decât pe El- Cel Viu! Pe Iisus cel Înviat din morți! Caută-L pe Domnul, dar pe Domnul Iisus a cărui Duh de viață dăător, L-a înviat din morți, singurul care te poate învia și pe tine la o viață nouă! Iar dacă L-ai aflat, nu obosi spunându-le și celor din jurul tău că Domnul este viu în vecii vecilor. Amin!

Oamenii din jurul tău se împart în trei categorii: unii nu L-au găsit pe Domnul, alții L-au găsit, dar e încă mort, așezat în mormântul părerilor omenești, iar alții trăiesc bucuria comuniunii cu Iisus cel Înviat din morți!!!

Tu fii pentru toți chipul Celui care a fost mort și acum e viu în vecii vecilor!

Fii cu toți, blând și înțelegător, precum este Domnul tău!

Slăvit să fie Domnul!

COMENTARIU LA PARABOLA TALANŢILOR

Preot IOAN VASILE CHEREGI

În Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu întrupat, s-a refăcut deplin definitiv legătura harică dintre Dumnezeu și oameni, recâștigând astfel în Hristos darurile de sus pe care Dumnezeu le voiește lucrătoare la toți.

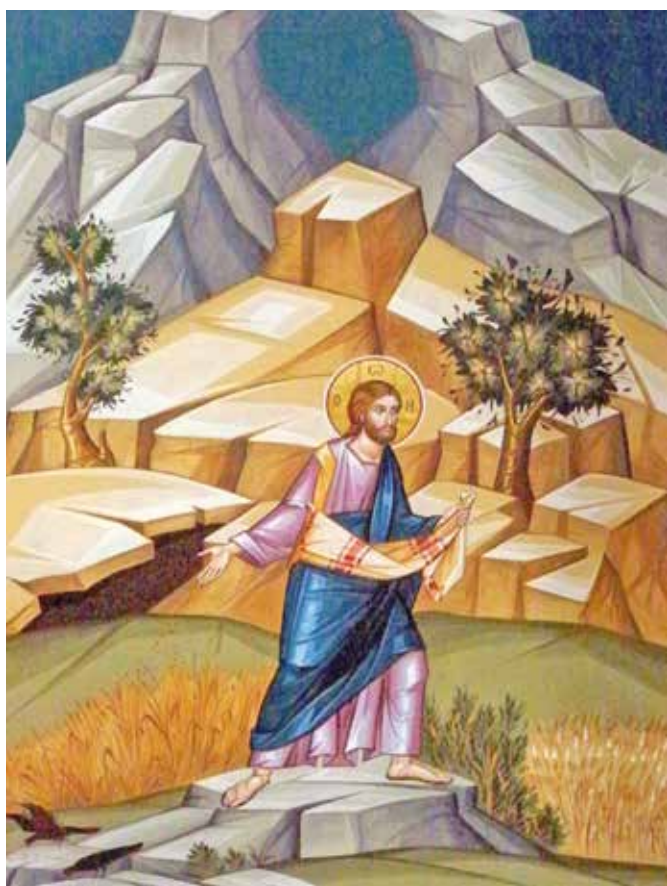
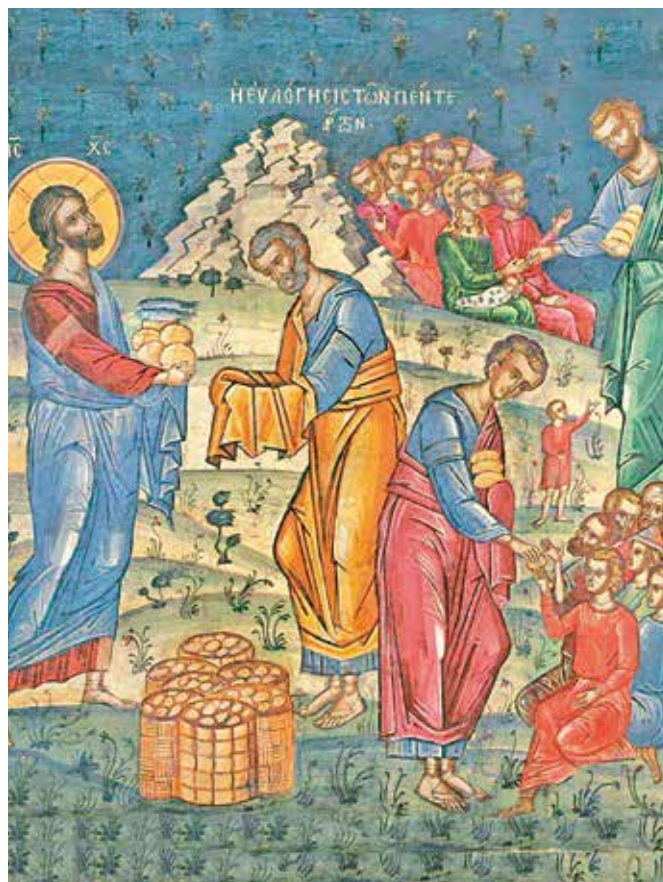
Darurile acestea sunt cu adevărat roditoare în toți cei ce se deschid duhovnicește pentru primirea darurilor dumnezeiești, cu care se conlucrează în chip liber și conștient.

Se pierd pe sine numai cei care nesocotind-și calitatea de purtători ai chipului lui Dumnezeu și de înnoșiți în Hristos nu se străduiesc în nimic să facă rodnice în ei darurile primite.

Ei se aseamnă astfel cu ultimul slujitor din parabola talanților, cel care primind talantul a săpat în pământ și a ascuns argintul stăpânului său, făcându-l nelucrător, ca și când n-ar fi existat.

În parabola talanților, stăpânul care împarte slujitorilor săi fiecăruia după puterea lor reprezintă pe Dumnezeu, iar slujitorii pe oamenii.

Aceștia toți primesc dar de la Dumnezeu, urmând ca ei să le facă roditoare atât pentru preamărirea lui Dumnezeu, cât și pentru bunăstarea și fericirea lor în

viața pământească și cea de dincolo, la intrarea căreia vor da cu toții socoteală de felul cum au întrebuințat talanții, adică darurile primite.

Între primele daruri duhovnicești avem virtuțile teologice: credința, nădejdea și dragostea pe care se cuvine să le păstrăm, să le întărim în noi, îmbogățindu-ne viața duhovnicească. Alte daruri sunt virtuțile morale: înțelepciunea, bărbăția, cumpătarea.

Pe lângă aceste daruri ale Duhului Sfânt, avem darurile primite de la Sfintele Taine. Beneficiem apoi de alte daruri naturale specifice fiecăruia dintre noi: diferitele calități, talente, însușiri dăruite fiecăruia dintre noi în parte și mai mult unora, altora mai puțin, fiecăruia după puterea lui.

Darurile împărțite nouă de către Dumnezeu sunt avuția pe care trebuie să o înmulțim.

De aceea chipul în care folosim aceste daruri este felul în care administrăm noi bogăția lui Dumnezeu încredințată nouă.

Adevăratul creștin să nu uite niciun moment, că viața lui și prezența sa viitoare depind de modul în care lucrează darurile primite de la Părintele Cereșc.

EVENIMENT MUZICAL ECUMENIC

Prof. dr. DUMITRU JOMPAN

Pentru revigorarea vieții spirituale a municipiului Caransebeș, în general, și a celei artistice în special, se impune promovarea, în rândul publicului meloman, a gustului pentru muzica bună, pentru așa-zisa muzică „clasică”.

Primii pași au fost deja parcurși prin concertele susținute de Filarmonicile din Arad și Timișoara, prin recitalurile de lieduri și arii din opere găzduite de incinta sacră a Sinagogii, ori prin întâlnirea de neuitat a publicului cu Catharina Lal Coressi, artista lirică a Teatrului de Operă din Viena, ocazie cu care soprana a interpretat selecțiuni din Opera „Carmen”, de Georges Bizet.

Joi, 8 august 2013, în preafrumoasa sală de spectacole a Casei de Cultură „George Suru” din Caransebeș a avut loc concertul Cvartetului de coarde „Furiant” din Austria, eveniment organizat de Primăria Caransebeș, cu implicarea Societății Culturale „Metarsis” din Reșița.

La cele patru pupitre au cântat italianul Stefano Mesaglio (vioara I), românul Vlăduț Popescu (vioara a II-a), precum și slovenii Gregor Hrabar (violă) și Nika Svrac (violoncel).

Vizavi de alte genuri ale muzicii clasice, nașterea și perfecționarea „Cvartetului de coarde” o datorăm cunoscutului reprezentant al clasicismului vienez, Jo-

seph Haydn, supranumit „Părintele simfoniei”, pentru numărul impresionant – peste 100 – de creații de acest gen.

Dar să ne îndreptăm atenția asupra celor patru tineri talentați și entuziaști care au adus cu ei, pentru noi, spectatorii, momente de neuitat.

Programul a fost alcătuit din trei creații, adevărate capodopere ale genului: Joseph Haydn – *Cvartetul de coarde în Mi bemol Major*, op.33, nr.2 „Gluma”; Gyorgy Kurtag – *Omagiul lui Mihaly Andras. 12 Mikroludii pentru Cvartet de coarde*, op.13, și Claude Debussy, *Cvartet de coarde în Sol minor*, op.10.

De ce oare cei patru protagoniști n-au interpretat, așa cum ar fi fost firesc, evolutiv, mai întâi creația lui Haydn, reprezentant al Clasicismului, apoi a lui Debussy, un exponent al Romantismului, și, în final, „Mikroludiile” lui Kurtag, un muzician modern?

Fiindcă miniaturile lui Kurtag, asemenea unor preparate mult condimentate, ar fi fost greu de digerat de un public neavizat. Tinerii interpreți au gândit bine că, păstrându-ne în domeniul culinar, în final să ofere celor prezenți, prin muzica lui Claude Debussy, un desert, mai ușor de înțeles, și un vin de Bordeaux.

Emulația dintre cele patru voci ale instrumentelor din familia „cordofonelor” s-a făcut simțită pe întregul parcurs al concertului; motivelor muzicale contrastante le-au succedat dezvoltări și traverse tematice, în așa fel încât „gâlceava” polilogului instrumental să se rezolve de fiecare dată într-un mariaj și o armonie perfecte, lăsând buna impresie de unitate în diversitate. Tinerii interpreți au știut, ca de fiecare dată, să asigure independența fiecărui instrument, dar nu în detrimentul evidențierii melodiei principale, altfel spus, a planurilor sonore.

Au fost urmărite cu mare atenție toate aspectele unei excelente interpretări: frazarea, tempoul, ritmica, dinamica și, nu în ultimul rând, grija pentru nuanțe. Pauzele generale la lucrarea lui Kurtag n-au fost doar niște momente de tăcere, ci de stimulare a imaginației ascultătorilor, care au putut reflecta asupra a ceea ce s-a cântat și ceea ce

Sala de spectacole a Casei de Cultură „George Suru”

putea să urmeze.

Dăruirea și pasiunea cu care au cântat cei patru, reuniți într-un mănunchi pe care am putea să-l numim „muzical ecumenic”, au ieșit în evidență cu asupra de măsură în cazul lui Gregor Hrabar, care la un moment dat, ieșind din propria-i cochilie, s-a exteriorizat, trăind puternic pasajul muzical respectiv, convingându-i pe cei prezenți în sală de marea putere de convingere a artei sunetului.

Tânărul violonist Vlăduț Popescu a făcut pașii mărunți ai începutului la Școala de Muzică și Arte Plastice din Caransebeș, asemenea altor tineri talentați precum Sanda Avramescu și Eva Liebmann, acum profesoare, Julius Kalmar – dirijor de orchestră la Viena, sau inginerul Dinu Poiană. Iar grupul celor patru va reprezenta, așa cum a făcut-o și până acum, peste mări și țări, Banatul, și chiar mai mult – România Muzicală.

PELERIN ÎN ȚARA SFÂNTĂ(XVI)

MARIA TCACIUC BRĂTEANU

Următorul popas va fi la Iordan. Până să ajungem ni se vorbește despre apa miraculoasă a Iordanului. Este „râul care coboară” (în limba arabă) și care izvorăște din Munții Antiliban, cei care sunt o prelungire a muntelui zăpezii (Jabel-el-Talg) sau Muntele Hermon. După ce traversează Libanul de sud, râul intră pe Pământul Sfânt (pe o lungime de 320 de km.) și se varsă în Marea Galileei (Lacul Kineret sau Marea Tiberiade), de unde își continuă drumul frontier până se varsă în Marea Moartă, la 400m sub nivelul mării.

Ni se vorbește despre faptul că pentru cei mai mulți dintre noi, râul reprezintă locul unde a avut loc botezul lui Iisus Hristos, la vârsta de 30 de ani, de către Sf. Ioan Botezătorul, însă râul este cunoscut și datorită altor evenimente cu semnificații deosebite: se spune că aici s-au format cele 12 seminții (triburi) ale lui Israel, aici Iosua și triburile au traversat spre Pământul Făgăduinței, și tot aici a fost locul unde au avut loc lupte între popoarele ce erau de o parte și de alta a râului, dar și faptul că râul este cea mai importantă sursă de apă potabilă a Țării Sfinte.

De asemenea, pe colina din apropierea Iordanului se află Mănăstirea Maria Egipteanca, cât și locul de unde s-a ridicat la cer Sf. Ilie în car de foc.

La un moment dat autocarul face dreapta pe șoseaua care se îndreaptă spre Iordan. Multe autocare și lume adunată, veniți din diferite colțuri ale lumii la râul sfânt. Îmbrac cămașa albă cumpărată din Nazareth și cobor scările spațiului amenajat spre „pontonul” din lemn. Malul celălalt este în Iordania. Acolo ar fi fost construită prima mănăstire ce purta hramul Sf. Ioan Botezătorul. Aflu că acest loc, unde pășesc, asemeni sutelor de credincioși prezenți ar fi cel în care Mântuitorul nostru a primit botezul. Locul a devenit încă din secolul al IV-lea loc sfânt, de pelerinaj, fiind numit Iarden, adică cel ce coboară sau trecerea prin vad (în ivrit).

Tot aici s-au săvârșit și alte minuni: Sf. Elisei a vindecat căpetenia oștilor siriene de lepră, a înviat un mort și a îndulcit apele amare ale unui râu din Ierihon. De asemenea a avut loc „despărțirea apelor” când apele s-au dat la o parte și „au trecut fiii proorocilor pe uscat”.

Iată-mă în fața râului care curge lin cu apele sale miraculoase, având lățimea de aproximativ 40 de m. (se spune că lățimea variază între 27 și 45 de m., iar adâncimea este cuprinsă între 1,5-3,5 m.)

De câte ori am ascultat sau am cântat „În Iordan botezându-Te, Tu, Doamne !”, dar niciodată nu credeam că voi ajunge să-l privesc și chiar mai mult să mă scald în el. Intru în Iordan și îmi ud pentru început picioarele, îmi spăl fața, ochii, ca apoi să îmi ud corpul. Apa nu este rece cu toate că este început de martie; adâncimea este mică.

Mă bucur că am reușit să primesc binecuvântarea părintelui cu apă din Iordan. Sunt emoționată și mulțumesc în gândul meu : „Tu, Doamne mi-ai rânduit să ajung aici...” Iau într-o sticlă apă din apa Iordanului. Este atât de limpede și clară... !

În autocar e liniște deplină. Mă simt ușoară și neobosită în timp ce autocarul aleargă prin mănoasa vale a Iordanului spre altă regiune deșertică a Iudeei.

Ni se reamintește troparul Botezului Domnului nostru Iisus Hristos și faptul că în fiecare an patriarhul Ierusalimului îmbracă cămașa albă și alături de credincioși intră în Iordan, aruncând crucea în mijlocul râului, când tineri se avântă să o prindă și să o aducă la mal. Procesiunea are loc în fiecare an, cu participarea a mii de credincioși, pe data de 19 ianuarie.

Am rămas cu gândul la mulțimea prezentă la Iordan, unii bolnavi, alții neputincioși și mă gândesc la credința mea...

Gândul mă poartă la botezul Mântuitorului, când cerurile s-au deschis și Duhul Sfânt s-a pogorât sub înfățișarea unui porumbel și s-a auzit glasul Tatălui ceresc: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru care am binevoit. Pe acesta să-L ascultați !” și la faptul că apele Iordanului s-au involburat, și-au întors cursul, fenomen ce se întâmplă de 2000 de ani ,cu foarte puține excepții. Îmi vine în minte icoana Botezului, ce am văzut-o în biserica Sf. Ioan Botezătorul din Ain –Karem.

Ne îndreptăm spre locul unde și Iisus a mers după botez și unde a fost ispitit de diavol, înainte de a-și începe misiunea pe pământ, spre Muntele Caranhania sau Muntele Ispitirilor. Aici Iisus a postit timp de 40 de zile și nopți, aici se află peștera în care a stat și piatra pe care a stat când a fost ispitit (Caranhania în limba arabă înseamnă 40).

Autocarul se oprește la poalele muntelui. Așezământul este undeva, sus, sub vârful lui. Până sus se urcă ceva mai abrupt decât la Hozeva, dar drumul mi se pare a fi mai scurt. Drumul urcă în pantă. La un moment dat cotește spre stânga, ca în cele din urmă să ajungă la scările pe care și-au expus marfa comercianții ambulanți. Soarele arde din înaltul cerului, iar spațiul comercial este acoperit pentru protecție cu tablă.

Ne regroupăm în fața mănăstirii și așteptăm ieșirea celor dinăuntru. Un custode „dirijează” acest program, deschide și închide ușa după fiecare grup. De la intrare se urcă câteva scări, pentru ca apoi să se ajungă pe un coridor cu spații administrative.

Pe dreapta în peretele de stâncă se află gura unei peșteri, foarte joasă și îngustă. Intru aplecându-mă și cobor cele trei trepte de la intrarea în peșteră. Înăuntru icoane, lumânări și candelă aprinse. Aici a postit Mântu-

itorul 40 de zile și nopți. Părăsesc spațiul sfânt și observ înaintea de a intra în spațiul bisericii o nișă în care este fixată o icoană, iar deasupra ușii existența unui felinar. Pășesc în spațiul în care un călugăr primește pomelnice, lumânări și vinde suvenire. Ușa bisericii deschisă lasă să se întrevadă în interior.

Biserica este înaltă, foarte frumoasă cu ziduri construite, care se îmbină în mod armonios cu zidurile stâncii naturale într-un tot arhitectural deosebit. Am reținut cele două candelabre mari, din cristal, iconostasul sculptat cu multe icoane, pardoseala pe un mozaic geometric, colorat, iar în mijloc se află steaua cu șase colțuri, ce indică locul ispitirii. Bolta este jumătate din stânca originală și jumătate construită. Pe boltă se află pictura Sfintei Treimi. Icoanele mari și picturile murale de pe stâlpii ce susțin bolta sunt de o rară frumusețe.

Mi-a atras atenția crucea mare, din lemn pe care se află pictat Iisus Hristos răstignit, în mărime naturală. În partea dreaptă a altarului se găsesc scările ce duc la paraclisul ispitirii, acolo, unde sub altarul din marmură se află piatra originală, pe care a stat Iisus când a fost ispitit de diavol. Aici e locul unde diavolul ar fi făcut două din cele trei ispitiri: ispita trupului, spunând că dacă Iisus este Fiul lui Dumnezeu să facă pâini din pietre. Iisus ar fi răspuns: „Este scris: omul nu va trăi cu pâine, ci cu orice cuvânt a lui Dumnezeu”. A doua ispită ar fi aceea că diavolul L-a urcat pe Iisus pe muntele înalt și i-ar fi arătat împărățiile pământului spunând: „Îți voi da toată stăpânirea și strălucirea lor, dar te vei închina înaintea mea”.

Iisus i-ar fi zis: „Înapoia mea, Satano! Este scris să te închini Domnului Dumnezeului Tău și numai Lui să-i slujești”. A treia ispită ar fi avut loc în Ierusalim când diavolul L-a urcat pe Iisus pe streșina templului, zicând: „dacă ești cu adevărat Tu, Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos că El va porunci ca îngerii să Te păzească”. Iisus i-ar fi răspuns: „să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul Tău...”.

În ceea ce privește istoria Muntelui Ispitirilor se cunoaște faptul că sunt pe Saradarion (o altă denumire a muntelui) vechi ruine a bisericii bizantine din secolul al VI-lea, dar că existența pe munte a unei biserici a fost notificată de însăși Împărăteasa Elena încă din anul 326.e.n. După cucerirea Palestinei de către otomani biserica a devenit o ruină (anul 630 e.n.).

În perioada cruciată pe munte s-au construit două biserici: una pe platou și alta la jumătatea muntelui. După cucerirea arabă ele au fost dărâmate, pentru ca în anul 1874 grecii să cumpere teritoriul și în 1895 să fie construită actuala mănăstire.

Părăsesc lăcașul sfânt iar la jumătatea drumului ce coboară în pantă, mă opresc și privesc spre înălțimi, spre cupola albastră ca seninul cerului, spre clopotniță, spre cele două balcoane dinspre vale și spre grottele săpate în stânca muntelui, în timp ce cele trei telegondole, ce duc și aduc pelerini pe munte, alunecă lin deasupra capului meu. Înainte de plecare mai privesc pentru o ultimă oară muntele de la geamul autocarului și nu-mi vine a crede că am reușit azi, pentru a doua oară, acest efort spre înălțimi, fără a resimți nicio oboseală.

Gândurile mele rămân încă un timp în împărăția pustiului ludeei, în timp ce autocarul a coborât și aleargă pe șoseaua impecabilă ce șerpuiește printre culturile de legume și pomi fructiferi, lăsând în urmă ținutul auster. Mă întreb și fără să-mi răspund îmi continui meditația. Cât, oare, este de greu sau cât este de ușor să te nevoiești zile și nopți în asemenea locuri? Cât suntem de departe de credință, noi, cei care azi dorim din ce în ce tot mai mult confort, locuințe mai moderne, dorințe deșarte... toate lucrurile materiale, care mai ales în ultimele decenii au pus stăpânire pe crezul uman?!...

Mă trezește din gândurile mele oprirea autocarului pe una din străzile Ierihonului. Suntem în fața bisericii ortodoxe române de la Ierihon. Doamne-ajută!

Hristos a înviat!

piatra de pe mormânt
fi-va ridicată
cu îngerii când vei grăi
apostolii te-or asculta
nu te-or asculta
mult timp nu va mai fi...

unele limpeziri
despre cele întâmplare
sunt pe pământ,
altele, în Împărăție,
pogorământ mai binecuvântat
unde să fie?

după voia lui Dumnezeu
străbătând înțelesuri adânci
desprinse din ancestrala versiune
nemurim aceleași sfinte cuvinte
aceeași necuprinsă minune:
Hristos a înviat!

LUMINIȚA NICULESCU

Interior

Mă bântuie tot mai adânc
O amintire-nfricoșată
Care mă-ndoaie sub povara
Unui păcat ce pare veșnic.

Dac-aș da timpul înapoi,
S-ajung o clipă mai devreme
Să-mi curm pornirea către rău,
Iremediabilul s-ar șterge.

"Dar ce-am făcut?" mă scormonesc,
Uitându-mă cu spaimă-n urmă:
Nu se străvede nici un semn,
Deși sunt vinovat de moarte.

Dacă în mine, cel de-acum,
Simt un ecou al celui care
A fost gonit din Paradis?
Dacă sunt umbra celui singur
Fugind de fratele ucis?
De ce aud încă pe lespezi
Cum cad cei treizeci de arginți?

MONICA PILLAT

Iubirea lui Dumnezeu

Când simți pe Dumnezeu în preajma ta
Nu te îndepărta. Dumnezeu s-a apropiat
Și cu dragoste te-a mângâiat.
Nu simți mângâierea Lui
Atunci când ești al nimănu.

Dumnezeu niciodată nu te părăsește
El întotdeauna te iubește
Să știi că nu ești uitată
Nici când ești prea supărată.
Dumnezeu când te-a creat
Multă iubire ți-a dat
Dă-o și tu la omul curat.

ILONA GYURICZA

Necuprindere

mi-ai spus atunci
pe drumul spre Emaus
unde-i celălalt univers
dar nu-mi aduc aminte,
e vina mea, Te-ascult mereu
fără s-aud cuvinte...

poate se trece cumva
prin Ierusalim
drept înainte
dincolo de noapte
pe lângă cele nearătate,
de unde să știu eu...

această zi
cu gust pustiu
cu gust amar
de nedescris
apocalips
„sâmbăta tăcerii”

e o alegorie târzie,
sper că cineva
va reconfigura
epistola întâia către corinteni
altfel nimeni n-o să se înscrie
pe lista paulină...

se mai rostesc rugăciuni
din mers uneori:
„Hristos a înviat din morți
cu moartea pe moarte călcând”
în lumea deșertăciunilor
se mai aprind lumânări...

LUMINIȚA NICULESCU

În rugăciune neîncetată

Așa cum trupul nu poate să trăiască,
Dacă în casă nu intră aer curat să primească;
Nici sufletul nu poate să răzbească-n lume
Fără hrana aleasă numită rugăciune.

Rugăciunea este apă și pâine și aer curat;
În gândul tău te roagă neîncetat,
Mulțumește la bine, cere ajutor la greu
Și cere să te-ndrume ce-ar face-n locul tău.

Nu risipi timpul căutând în zadar,
Nu trece prin viață rătăcitor, hoinar,
Iar peste ani înfloresc ghiocei în păr;
Că-n rugăciune poți afla și dragoste și adevăr.

Sfinte Hristoase și Maică Preacurată,
În fața voastră mă-nchin pân' la pământ,
Că-n rugăciune neîncetată
Și porțile spre ceruri se deschid.

Rugăciunea sinceră din inimă să vină
La fel ca apa cristalină din izvor,
Să crezi mereu în dragostea divină,
Că Dumnezeu niciodată nu rămâne dator.

FELICIA CRIHAN IANCU

Păstorul meu

Păstorul meu cel bun
Îți mulțumesc că mi-ai ieșit în drum
Pe Tine Doamne de nu te aflam
Străin prin lume pribegeam.

Păstorul meu cel drag
Te-aștept de-acum la mine-n prag
Poftindu-Te în odaia mea săracă
Dar lui Dumnezeu să-i placă.

Spre Tine Doamne privirea-mi se ridică
Aducând o rugăciune cât de mică
Cu mulțumire-n tot ce spun
Că-mi ești păstorul cel mai bun.

Și ai de grijă și de mine
Cum pe mulți îi ai cu Tine
Privind icoana de păstor
Îmi vine-n minte un călător

Ce la margine de drum
Se ruga Celui mai bun
Fie Doamne mila Ta
Și-mi auzi Tu ruga mea
Că-mi este păstorul cel mai drag
De-acum te-aștept, la mine-n prag.

PETRU IOSIF TOMA

Spre mila Ta, Iisus iubit

Spre mila Ta, Iisus iubit,
Spre marea Ta iubire
Vin astăzi în genunchi smerit,
Cerându-Ți mântuire.

În vise mari mă adâncesc,
Și-n păcate cad cu vrere
Și lupt, o Doamne să răzbesc,
Să mă-ndepart de ele.

Cum cad adesea prea ușor,
Și rătăcesc în vale,
Nu văd cum Doamne încetișor,
Mă-ndepărtez de cale.

De calea care duce-n sus
Ce duce doar la Tine,
Am rătăcit acum Iisus
Cu a poftelor pornire.

Acum Iisuse mă căiesc
Și-n lacrimi spun necazul,
Cum relele mă chinuiesc
Și vreau să-mi ierți păcatul.

Tânjesc Hristoase cu mult dor
La a Ta împărțășire,
Că ești mereu Răscumpărător
În orice Liturghie.

Din paharul Tău aș vrea să gust
Să trăiești din nou în mine,
Să merg mereu pe al Tău drum
Iar Tu să fii cu mine.

Îți cer Iisuse să-mi trimiți
Din mila ta o rază,
Și-n sânul Tatălui ceresc
Tu Doamne, mă așează.

IOAN CREȚU

Cu lumină din lumină

Cu lumină din lumină
Azi lumea se-mpărtășește
Căci peste întreg pământul
Înviearea se vestește

Prin lumină din lumină
Mântuire azi primim
În a sufletului cămară
Întunericul strivim

Din lumină luăm lumină
Sufletele ne-ncălzim
Cu razele de credință
Din curcubeul divin

Veniți de luați lumină
Din marea sfânta-Nviere
Lumină ce nu se stinge
Și un veac pururi nu pierde

Căci lumina din lumină
Focul credinței aprinde
Ce ne arde sufletul
În văpăi calde și blânde

Lumina ce-i din lumină
Aprinde dor de credință
Dogoare sfântă abate
Peste om și neputință

Veniți în ziua Luminii
Să-mbrăcăm haina cea nouă
Ce-i croită din iubire
Și-al credinței fir de rouă

Lumina nu-i doar lumină
E Hristos adevărat
El este Lumina lumii
Pe pământ S-a arătat
El este Lumina lumii
Ce din morți a înviat.

ELENA TIMARIU

Iisus, Cel înviat din morți

Iisus S-a înălțat la cer,
Răsună coru-n catedrală.
E bucurie nesfârșită,
Și-n inimă e-atâta fală.

Iisus, Cel înviat din morți,
El Fiul Omului să fie,
Acum la Tatăl S-a-nălțat,
Cu noi fiind în veșnicie.

PETRU JICHICI

Hristos a înviat !

Acum, în astă sfântă noapte,
Mister e-n jur și s-aud șoapte.
De-odată clopotele bat:
„Big – bang”, „Hristos a înviat !”

Mirate, florile-și deschid potirul,
Lăsând, în stropi, spre noi, să curgă mirul.
Un freamăt nou plutește peste sat,
Răspuns șoptit: „Adevărat a înviat!”

Creștini se-ndreaptă spre altare,
Lumini s-aprind cât vezi în zare,
Sobor de preoți, coruri cântă,
În noaptea noastră cea mai sfântă
Spre ceruri imnul lor s-avântă ...

Un suflu sfânt e-n atmosferă,
Începe-n lume-o altă eră.
Acum Iisus – al nostru Împărat,
Prin înviere, moartea a călcat,
Cu morți, din morți „Hristos a înviat!”

Prof. MIHAI DOROFTEI

Rugăciune

Doamne, Dumnezeule,
ajută-l pe om
să-și bătătoarească bine drumul în viață
ajută-l pe om
să-și înfigă rădăcinile adânc în pământul Tău;
ajută-l pe om
să primească apa vieții când e însetat;
ajută-l pe om
să nu tremure haina pe el când plânge;
ajută-l pe om
să nu-l doară ochii atunci când se roagă;
ajută-l pe om
să nu-i trebuiască foc atunci când Tu ești în inima lui;
ajută-l pe om
să nu-și scoată inima din piept pentru altul;
ajută-l pe om
înțelepciunea să-i umple buzunarul și paharul;
ajută-l pe om
să găsească drumul pierdut;
ajută-l pe om
să caute adăpost la Tine;
ajută-l pe om
să umble la lumina Ta pe pământ;
ajută-l pe om
să-l lumineze steaua lui și să prindă corabia speranței;
ajută-l pe om
să folosească lacrima ca pe un început;
ajută-l pe om
să se îmbrace în hainele plăcute Ție
și ajută-l pe om
să se înarmeze cu sabia adevărului.

NEDIOARA PALADE

ADMITEREA 2014 LA SECȚIA PASTORALĂ A FACULTĂȚII DE LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE

14 – 22. 07. 2014	<i>Înscriere admitere</i>
23. 07. 2014	<i>Verificarea aptudinilor muzicale + Testul grilă. Afișarea rezultatelor preliminare</i>
24 – 25.07.2014	<i>Depunerea și rezolvarea contestațiilor</i>
24 – 26.07.2014	<i>Confirmare locuri 1 (înmatriculare)</i>
24 – 26.07.2014	<i>Depuneri cereri ale candidaților de pe listele de așteptare</i>
28 – 29.07.2014	<i>Confirmare locuri 2 (înmatriculare)</i>
30.07.2014	<i>Afișarea rezultatelor finale</i>

Calendarul admiterii este flexibil și poate suferi modificări minimale. Recomandăm consultarea regulată a site-urilor Arhiepiscopiei Timișoarei și Facultății de Litere, Istorie și Teologie, pentru verificarea eventualelor modificări.

Pentru înscrierea la concursul de admitere, candidații vor completa o cerere de înscriere la care se anexează două fotografii tip buletin de identitate și următoarele acte (care vor fi depuse într-un dosar plic):

- * copie după cartea de identitate;
- * diploma de bacalaureat sau diploma echivalentă, în original; candidații care se înscriu pentru concurs și la o altă facultate vor anexa o copie legalizată a diplomei și copia legitimației de înscriere la concurs la prima facultate, copie care se autentifică după original de către secretariatul facultății;
- * foaia matricolă cu disciplinele studiate în liceu;
- * certificat de naștere (copie legalizată);
- * adeverință medicală tip (analize de sânge, aviz psihiatric și dovada vaccinărilor);
- * diploma de licență sau diploma echivalentă cu aceasta, respectiv diploma de absolvire (absolvenții de colegiu), în original sau copie legalizată, pentru cei care doresc să urmeze o a doua specializare, precum și foaia matricolă pentru candidații care doresc continuarea studiilor;
- * acte doveditoare pentru cei care solicită scutirea de taxa de înscriere la concursul de admitere: copii legalizate după certificatele de deces ale părinților (în cazul celor orfani de ambii părinți), adeverință de la casa de copii (pentru candidații proveniți de la casele de copii și din plasament familial), copie după certificatul de revoluționar al părintelui, adeverință din care să rezulte că cel puțin unul dintre părinți este cadru didactic;
- * scrisoare de intenție;

- * certificatul de botez;
- * recomandarea de la preotul paroh;
- * acordul scris al Arhiepiscopiei sau Episcopiei căreia îi aparțin.

Candidații care au promovat examenul de bacalaureat în sesiunea iunie-iulie 2014 pot prezenta la înscrierea pentru sesiunea imediat următoare examenului de bacalaureat în anul 2014, adeverința de liceu, în care se menționează rezultatele obținute la bacalaureat și în timpul cursurilor liceale, în locul diplomei de bacalaureat.

Candidații pot să solicite două opțiuni de înscriere pentru două domenii diferite în cadrul Facultății de Litere, Istorie și Teologie, prin completarea a două fișe de înscriere distincte, depuse într-un singur dosar de admitere. Taxa de 100 de lei care reprezintă înscrierea candidatului acoperă cererile pentru cele două opțiuni.

În urma acestor două cereri, candidații se vor regăsi pe două liste de clasificare aferente cererilor, dar taxa de confirmare în valoare de 150 de lei va fi achitată (și locul va fi confirmat) doar la una dintre cele două opțiuni alese, conform dorinței candidatului/ei.

- Sunt scutiți de plata taxei de înscriere candidații care:
- 1) au un părinte (sau susținător legal) cadru didactic (în activitate, pensionar sau decedat);
 - 2) sunt angajați sau copii ai angajaților U.V.T.;
 - 3) sunt orfani sau proveniți din casele de copii.

Scutirea de taxa de înscriere se va face pe baza unei cereri însoțite de acte doveditoare aprobate de Decanul facultății, cu mențiunea că scutirea de taxă este valabilă doar pentru un singur domeniu de studii din cadrul facultății.

ACTUALITATEA BISERICESCĂ

Întrunirea Sfântului Sinod. În ziua de 22 mai 2014, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-au desfășurat lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întrunit în ședință de lucru la reședința patriarhală. După deschiderea lucrărilor, sub președinția

Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Mitropolitul Olteniei, a avut loc alegerea ierarhului titular în scaunul vacant de Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Râmnicului. În ziua de 17 mai 2014, Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Olteniei, în consultare cu Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei Râmnicului, a desemnat prin vot secret drept candidați pe Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor și pe Preasfințitul Părinte Emilian Lovișteanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului. Sfântul Sinod a ales prin vot secret pe Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în scaunul vacant de Arhiepiscop al Râmnicului cu 25 de voturi din 43 voturi valide. Preasfințitul Părinte Emilian Lovișteanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului, a obținut 18 voturi. Ceremonia de întronizare a noului Arhiepiscop al Râmnicului va avea loc în Catedrala arhiepiscopală cu hramul Sfântul Ierarh Nicolae, din municipiul Râmnicu Vâlcea în ziua de duminică, 8 iunie 2014, după Sfânta Liturghie.

Totodată, Sfântul Sinod a mai hotărât:

- Înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române a Sfântului Mare Mucenic Efrem cel Nou, canonizat de Patriarhia Ecumenică de Constantinopol, cu ziua de prăznuire la 5 mai;

- La propunerea Înaltpreasfințitului Părinte Petru, Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor, Sfântul Sinod a ales pe Preacuviosul Părinte Arhimandrit Antonie Telembici în postul vacant de episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului cu titulatura Antonie de Orhei;

- Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat în special îndemnul pastoral privind alegerile europarlamentare din 25 mai 2014 și reiterează hotărârea

de neutralitate politică în conformitate cu Sfintele Canoane ale Bisericii Ortodoxe Universale (6 Apostolic, 7 Sinodul IV Ecumenic, 10 Sinodul VII Ecumenic, 11 Sinodul local Cartagina). Aceste canoane interzic arhierului, preotului, diaconului și monahului să facă politică partinică, să fie membru al unui partid politic, să participe la campanii electorale, să candideze și să ocupe funcții în administrația publică. Neutră din punct de vedere politic, dar nu indiferentă față de problemele societății românești, Biserica Ortodoxă Română va continua să se implice în politica generală a țării, contribuind – prin mijloace specifice – la apărarea credinței în Dumnezeu, a libertății, democrației, independenței, integrității, prosperității spirituale și materiale a Țării și poporului român, respingând orice formă de ideologie atee, precum și orice formă de extremism. În perspectiva alegerilor europarlamentare din România din ziua de 25 mai 2014, Biserica Ortodoxă Română recomandă clerului și credincioșilor ortodocși ca, în calitate de cetățeni europeni, să participe la alegerile europarlamentare și să susțină pe acei candidați care fac dovada că pot apăra și promova valorile creștine, în special familia tradițională, viața și demnitatea umană.

Cu o zi înainte de întrunirea Sfântului Sinod, de ziua Sfinților Împărați Constantin și Elena, au avut loc sărbătorirea hramului catedralei patriarhale și procesiunea prin Capitală cu moaștele Sfântului Voievod Constantin Brâncoveanu, momente la care a participat și Preasfințitul Episcop-vicar Paisie Lugojanul, din eparhia noastră.

Eveniment bisericesc în Serbia. Credincioșii români ortodocși din Banatul sârbesc au aniversat Duminică 11 mai, împlinirea a 200 de ani de la zidirea bisericii cu hramul " Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil " a parohiei Sân-Mihai (Lokve), protopopiatul Alibunar, din cadrul Episcopiei Daciei Felix.

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și la invitația Chiriarhului locului, Preasfințitul

Părinte Daniil, un sobor de cinci ierarhi din Sfântul Sinod, în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, a luat parte la bicentenarul sfântului lăcaș, trecut recent printr-un amplu proces de renovare și restaurare. Cu acest prilej, a fost oficiată slujba de târnosire a bisericii și binecuvântarea noii picturi ce împodobește pereții lăcașului de cult, pus de acum înainte și sub ocrotirea Sfântului Ierarh Nectarie de Eghina și a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna.

Din soborul slujitorilor au făcut parte Preasfințitul Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, Preasfințitul Siluan, Episcopul Eparhiei ortodoxe române din Ungaria, Preasfințitul Macarie, Episcopul Eparhiei ortodoxe române a Europei de Nord, Preasfințitul Paisie Lugojanul, Episcop- vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, precum și numeroși preoți și credincioși de la mai multe eparhii din țară și de la parohiile și mănăstirile sârbești din zonă, între care și Precucernicul Părinte Boian Alexandrovici, protopop al Daciei Ripensis și vicar al Episcopiei Daciei Felix pentru românii din Serbia de Răsărit (Valea Timocului) – reprezentantul Preasfințitului Părinte Episcop Daniil (care din motive de sănătate n-a putut participa).

În semn de prețuire față de credincioșii ortodocși români din Serbia, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu a dăruit bisericii parohiale din Săn-Mihai o părticică din moaștele Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei. Totodată, Înaltpreasfinția Sa a adus spre închinare celor prezenți și racla ce adăpostește cinstitul cap al sfântului ierarh cărturar.

După slujba de târnosire, soborul slujitorilor a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie pe o scena special amenajată în fața sfântului lăcaș, în prezența membrilor diplomației românești din Serbia, a autorităților locale și a numeroși credincioși atât din Banatului sârbesc, cât și din țară. Răspunsurile liturgice au fost date de Corul "Doina Banatului" a parohiei Timișoara-Iosefin, ce a venit însoțit de un sobor de slujitori ai parohiei, condus de pr. paroh Ionel Popescu, vicar eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei.

În finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu a felicitat comunitatea românească din Săn-Mihai păstorită cu vrednicie de pr. Emanuel Tăpălagă și a încredințat totodată, pe toți credincioșii ortodocși români din Serbia de dragostea și prețuirea fraților români din cadrul celorlalte eparhii ale Patriarhiei Române. Manifestarea s-a încheiat cu un program artistic susținut de tineri și copii din localitate, precum și cu o agapă frățească la care au luat parte toți cei prezenți.

Moaștele Sfântului Andrei Șaguna la Timișoara. Credincioșii parohiei timișorene Iosefin au îmbrăcat sâmbătă 10 mai, straie de sărbătoare. Aceștia au avut în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului și pe Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop- vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și la solicitarea Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae, Mitropolitul Banatului și a clericilor și credincioșilor timișoreni, Mitropolitul Ardealului a dăruit bisericii „Nașterea Maicii Domnului” a Parohiei Timișoara-Iosefin o părticică din moaștele Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei. Totodată, Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu a adus spre închinare și cinstire racla ce adăpostește capul sfântului ierarh cărturar.

După ceremonia de primire a sfințelor moaște, cei doi ierarhi au săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, înconjurați de un numeros sobor de slujitori, alcătuit din consilieri de la Centrul eparhial, protopopi ai eparhiei, precum și preoți și diaconi slujitori ai parohiei, în frunte cu Pr. Paroh Ionel Popescu, vicar eparhial.

În cuvântul de învățătură adresat celor prezenți, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu a evidențiat două dintre cele mai importante realizări ale Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, apărarea credinței ortodoxe în Transilvania și luminarea prin cultură a neamului românesc.

În finalul slujbei, Înaltpreasfinția Sa a înmănat părintelui vicar Ionel Popescu, parohul bisericii din Iosefin, actul oficial de primire al sfințelor moaște, o icoană a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, precum și cărți închinare sfântului cărturar. De asemenea, Mitropolitul Ardealului a primit în semn de prețuire și recunoștință din partea clericilor și credincioșilor parohiei timișorene o icoană cu Maica Domnului Mângâietoarea.

După Sfânta Liturghie, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu a dus racla cu cinstitul cap al Sfântului Ierarh Andrei Șaguna la reședința mitropolitană, spre

închinare Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae al Banatului.

Sărbătoarea primirii Sfințelor Moaște la parohia Timișoara-Iosefin a constituit un prilej binecuvântat de întărire în credință și de sporire a evlaviei credincioșilor și totodată de cunoaștere a vieții și nevoițelor Sfântului Ierarh Andrei Șaguna. De acum înainte, credincioșii

timișoreni vor avea posibilitatea să înalțe rugăciuni sfântului ierarh și să se închine la sfintele sale moaște așezate în naosul bisericii într-o frumoasă raclă de lemn, alături de părticele din moaștele sfinților cuvioși mucenici de la Mănăstirea Sfântului Sava din Sinai.

Aniversarea Universității de Vest. Universitatea de Vest din Timișoara a organizat în perioada 19-24 mai o serie de manifestări și evenimente dedicate aniversării a 70 de ani de la înființarea instituției. În cadrul acestora, au fost ilustrate principalele realizări pe plan academic, cultural și științific ale universității timișorene, de-a lungul celor șapte decenii de existență.

Manifestările dedicate aniversării Universității de Vest au fost încununate vineri, 23 mai, cu un moment festiv, desfășurat în Aula Magna „Ioan Curea” în prezența a numeroase oficialități centrale, locale și județene și a profesorilor și studenților de la cele 11 facultăți din cadrul universității. Din partea Arhiepiscopiei Timișoarei a fost prezent Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar eparhial.

În deschiderea evenimentului Prof. univ. dr. Marilen Pirtea, rectorul universității, a vorbit despre semnificația deosebită a acestui moment pentru întreg corpul didactic al instituției, cât și pentru cei 18.000 de studenți ai acesteia.

Slujiri arhieresti în Timișoara. Duminică 4 mai, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei a fost prezent în mijlocul

credincioșilor parohiei Timișoara-Viile Fabric, din cadrul protopopiatului Timișoara II. Ierarhul a fost întâmpinat la orele dimineții de soborul de preoți și diaconi, condus de pr. Marius Sfercoci, parohul bisericii, precum și de numeroși credincioși. Sfânta Liturghie a fost oficiată în biserică cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”. În cadrul Sfintei Liturghii, Preasfinția Sa a hirotonit în treapta preoție pe diaconul Vasile-Florin Bădescu, numit pe seama bisericii cu hramurile „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” și „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” a parohiei Timișoara- Blașcovici. Prin purtarea de grijă a doamnei prof. Gica Dumitru, directorul Școlii Gimnaziale nr.7 „Sfânta Maria” din Timișoara și a doamnei prof. Daniela Buzatu, inspector școlar la disciplina Religie, la slujbă au luat parte mai mulți elevi de la școala din parohie. Îmbrăcați în straie populare și gătiți de sărbătoare, elevii au fost însoțiți de învățătoarele Cristina Sas și Adriana Calinin. Răspunsurile liturgice au fost date de corul parohial, condus de teologul Florin Băran. La finalul slujbei, Preasfințitul Paisie Lugojanul, a transmis tuturor celor prezenți binecuvântarea Înaltpreasfințitului Nicolae, Mitropolitul Banatului, încredințându-i de dragostea părintească și purtarea de grijă a Chiriarhului lor.

Joi 29 mai, de praznicul Înălțării Domnului, credincioși de toate vârstele, elevi și studenți teologi, precum și reprezentanți ai autorităților locale au participat la sfintele slujbe de la catedrala mitropolitană. În cadrul aces-

tora, Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Paisie Lugojanul a fost înconjurat de un sobor clerici, format din preoți și diaconi slujtori ai sfântului lăcaș. După Sfânta Liturghie, Preasfinția Sa împreună cu ceilalți slujtori s-au deplasat la monumentul ridicat în cinstea eroilor Revoluției din decembrie 1989, din fața catedralei, unde a oficiat slujba de pomenire a eroilor și martirilor neamului românesc. La aceasta au luat parte oficialitățile orașului, numeroși localnici și mai mulți elevi la Liceul Teoretic „Vlad Țepeș” din oraș, însoțiți de prof. Tiberiu Ciobanu, directorul liceului. În finalul slujbei, reprezentanți ai autorităților locale și județene, veterani de război și delegați ai organizațiilor politice și apolitice din Timiș și reprezentanți ai mai multor instituții din oraș au depus coroane și jerbe

de flori la Monumentul Crucificării din centrul orașului. Ceremonia s-a încheiat cu defilarea Gărzii de Onoare. În aceeași zi, conform hotărârii Sfântului Sinod, pe întreg cuprinsul eparhiei, în cadrul Sfintei Liturghii, la toate bisericile și mănăstirile timișene s-a făcut pomenirea eroilor și martirilor neamului care au căzut pentru libertatea și demnitatea poporului român și pentru apărarea credinței strămoșești.

Sfințire de salon la Spitalul Județean. Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, a oficiat în ziua de 29 aprilie, slujba de sfințire a unui salon din cadrul Secției de Microchirurgie

Vasculară de la Spitalului Clinic Județean din Timișoara. Acesta a fost modernizat și re tehnologizat cu sprijinul credincioșilor Arhiepiscopiei Timișoarei și a primit ca ocrotitor pe Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș – făcătorul de minuni și Ocrotitorul Banatului.

La eveniment au luat parte clerici de la catedrala mitropolitană, cadre medicale și pacienți ai spitalului.

Acest sprijin pentru comunitatea locală se înscrie între activitățile social-filantropice pe care Arhiepiscopia Timișoarei le desfășoară pentru ajutorarea semenilor de lângă noi și spre slava lui Dumnezeu.

Manifestări în ziua de 9 mai. La Timișoara, în ziua de 9 mai au fost organizate manifestări care să amintească localnicilor de tripla semnificație a acestei

zile pentru poporul român. Astfel, pe lângă Ziua Independenței proclamată în 1877 și victoria coaliției Națiunilor Unite în cel de-al Doilea Război Mondial din 1945, timișorenii au sărbătorit alături de toți cetățenii Uniunii Europene și Ziua Europei.

Programul pregătit cu acest prilej a fost încununat cu o manifestare desfășurată la Monumentul Eroilor din Parcul Central, în prezența oficialităților centrale, locale și județene, dar și a numeroși elevi de la mai multe școli și licee din oraș. Din partea Arhiepiscopiei Timișoarei a fost prezent Preasfințitul Paisie Lugojanul, Episcop-vicar eparhial, care a oficiat o slujbă de Te-Deum, drept mulțumire Bunului Dumnezeu pentru toate binefacerile revărsate asupra poporului român. Manifestarea a cuprins luări de cuvânt din partea oficialităților prezente, defilări militare și depuneri de coroane din partea mai multor instituții, asociații și organizații politice și apolitice din oraș.

Ceremonialul militar-religios s-a încheiat cu un concert susținut de Fanfara Brigăzii 18 Infanterie „Banat”. Manifestările dedicate acestei zile au continuat în orașul de pe Bega cu un bogat program, ce a cuprins expoziții, lansări de carte, programe artistice susținute de Ansamblul Banatul și concerte ale Orchestrei Filarmonicii Banatul.

Simpozion internațional de teologie. În zilele de 9-10 mai, la mănăstirea Timișeni, s-au desfășurat lucrările Simpozionului internațional de teologie cu tema „Sfânta Euharistie și experiența pocăinței în tradiția ortodoxă”, organizat de Facultatea de Litere, Istorie și Teologie în colaborare cu Mitropolia Banatului.

În deschiderea acestuia, a fost oficiată o slujbă de Te-Deum în biserica mare a mănăstirii cu hramul „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”. Delegatul Arhiepiscopiei Timișoarei la eveniment, Pr. Zaharia Pereș, consilier cultural eparhial, a transmis participanților la simpozion binecuvântarea și mesajul Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae, Mitropolitul Banatului, precum și felicitările Preasfințitului Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

Scopul general al simpozionului este acela de a explora sensurile și semnificațiile teologice ale Sfintei Euharistii în tradiția ortodoxă, precum și legătura indisolubilă dintre Sfânta Euharistie și experiența duhovnicească a pocăinței în spiritualitatea creștină.

În cele două zile ale simpozionului, vor susține lucrări științifice preoți profesori de la mai multe centre universitare teologice, atât din țară, cât și din străinătate. Dintre acestea amintim pe Pr. Dr. Gheorghios Metallinos de la Școala de Teologie a Universității din Atena, Pr. Dr. Konstantin Karaisaridis de la Facultatea de Teologie din Tesalonic și Pr. Prof. Dr. Nicolas Stebbing de la Colegiul Învierii, Universitatea din Leeds (Marea Britanie).

Cântările Învierii. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae, Mitropolitul Banatului și cu purtarea de grijă a Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, Duminică 4 mai, s-a desfășurat la mănăstirea Timișeni cea de-a XV-a ediție a Festivalului coral „Cântările Învierii”.

Programul zilei de a debutat cu Sfânta Liturghie oficiată de către preoții slujitori ai mănăstirii în frunte cu pr. Arhim. Simeon Stana, exarhul mănăstirilor din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei, răspunsurile liturgice fiind oferite de corul din parohia Giroc, condus de teologul Mircea Sturza.

După terminarea Sfintei Liturghii s-a desfășurat festivalul coral „Cântările Învierii”, în cadrul căruia a fost prezentat un bogat program de cântări religioase specifice perioadei pascale de către corurile participante.

Au luat parte la festival corul din parohia Iosefin, *Doina Banatului*, condus de prof. Nicolae Șincari; corul din parohia Giroc; corul din parohia Foeni, condus de pr. Nicolae Strizu; corul din parohia Gătaia, condus de pr. Adam Rugaci și corul din parohia Săcălaz. Toate corurile au prezentat un repertoriu bogat, ce au adus un plus de frumusețe acestei perioade pascale și care au demonstrat valoarea corurilor în cadrul serviciului divin.

Principalii organizatori ai evenimentului au fost Arhiepiscopia Timișoarei, Consiliul Județean Timiș și Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș.

Conferințe dedicate Părintelui Teofil. În perioada 6-8 mai s-a desfășurat la Universitatea de Medicină și Farmacie din Timișoara seria anuală de conferințe „Părintele Teofil” cu titlul *Vremea Bucuriei*. Ediția a II-a a acestei serii a propus una din temele preferate ale Părintelui Teofil Părăian: *Patericul și rolul lui în viața noastră*.

Seria conferințelor a debutat marți, 6 mai cu referatul *Marii mistici ai Patericului egiptean*, susținut de Pr. arhim. Simeon Stana, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Timișoarei, apoi în ziua următoare Pr. Protosinghel Mihail, de la Mănăstirea Sâmbăta de Sus a vorbit despre *Stareții Patericului Românesc*. Evenimentele dedicate Părintelui Teofil s-au încheiat joi, 8 mai, când Preasfințitul Sofian Brașoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului a susținut conferința *Cuvânt și tăcere despre Dumnezeu*.

Vineri 9 mai, Preasfințitul Episcop-vicar Paisie Lugojanul, împreună cu Preasfințitul Episcop-vicar Sofian Brașoveanul au săvârșit Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, urmată de parastasul pentru Părintele Teofil Părăian.

Întrunirea mitropolitană a asociațiilor de tineret. Sâmbătă 24 mai a avut loc la sediul Centrului eparhial din Timișoara, Întrunirea mitropolitană a asociațiilor de tineret care funcționează în cuprinsul Mitropoliei Banatului: ASCOR Timișoara, ASCOR Arad și LTCOR Lugoj.

După participarea delegațiilor la Sfânta Liturghie de la catedrala mitropolitană, întrunirea a fost deschisă în sala festivă a Centrului eparhial de către Pr. dr. Marius Florescu, delegatul eparhial la acest eveniment, care a transmis binecuvântarea și susținerea ierarhilor eparhiei. În continuare a avut loc prezentarea activităților fiecărei filiale, după care au fost discutate modalități concrete de cooperare între filiale, de îmbunătățire a activităților proprii și de extindere în toate domeniile vieții bisericești. Întrunirea s-a încheiat în după-amiaza zilei cu o agapă și o vizită la Muzeul Satului Bănățean de la Pădurea verde.

Rubrică alcătuită de
GEORGE GIURGIU și VALENTIN BIRĂU